

1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 50, ILL.

VOKIETIJA PASIRASYS ATOMINE SUTARTI

ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Kodėl blogas Baltrūno romanai?

„Pergalėje“ atspaudinus naująjį A. Baltrūno romaną „Tu mane šauki?“ ir liepos 9 d. Vilniaus plenumo A. Šniečui jį pamerkus, susidomėjimas romanu, suprantama, dar pakilo. Būdinga tai, kad Baltrūnas iki šiol komunistinių kritikų buvo vertinamas teigiamai (pvz. jo apysaka „Tolimi keliai“). O dabar, kai autorius pabandė pavaizduoti šių dienų gyvenimą, jau negėrai ir dar prieš Vilniaus plenumą, matyt, jau buvo nuspresta Baltrūną, kaip kiek seniau ir Lankauską sudrausti varovinėms. Štai, J. Šiupšinskas „Tiesoje“ (158 nr. liepos 7) paskelbtame romano vertinime atpasakojęs tariamai slogius epizodus pažymi, kad autorius siekė parodyti, kaip lauzomas asmenybės kulto ledas. Esą romano herojai eina nuo vieno butelio prie kito, iš vieno išgertuvių į kitas, autorius kapstąsi menkystų sielose. Vis dėlto vertintojas Baltrūnui pripažino stilistinį kruopštumą, kurio dvelkia dialogai, tačiau visumoje kūrinys esąs pastatytas ant dribsmelio. (E)

„Prieš svetimą ideologiją“

LKP CK sekretorius ir vad. Aukšč. Sovieto Lietuvoje pirmininkas Ant. Barkauskas per Vilniaus radiją, liepos 21 d., Paleckio parodydamas nepriklausomą Lietuvą, aukštino bolševikmetį. Kolkhozininkams buvo kalama neįtikėtinas teiginys, kad vis labiau nugalinti kolektyvizaciją, kad „gerovės šaltinis — kolchozo laukai“. Daug esą surakta, bet Barkauskas čia pat pripažįsta, kad „dar trūksta butų, mokyklų, kultūrinio patarnavimo įstaigų“. Ideologinis darbas, jo skatinimas dar ilgą laiką bus visų komunistinių varovų kalbų bei paraginimų raudonoji gija. Tad ir Barkauskas skelbė reikalą kovoti prieš svetimą ideologiją. Esą ne paslaptis, kad ir Lietuvoje esama žmonių, kurie stengiasi paimti iš visuomenės kiek galima daugiau, o patys — komunistų apmaudui — nedalyvauja visuomenės naudingame darbe. Barkauskas čia pat pripažįsta, kad ne vienas tokių žmonių drumsčia gyvenimą, per dažnai siaučia įvairūs padaužos. Lietuvoje atidaromos valgyklos ar kino teatrai, kultūros namai, bet... ir čia paslebima netvarka, nešvara. (E)

Sovchozai dirba su nuostoliais

Vilniuje liepos 10 d. įvykusia-me pasitarime buvo visa eilė nusiskundimų nuostolingais sovchozais (plg. „Tiesa“ 162 nr.). Pripažinta, kad daugelis pavergete Lietuvoje sukurtų sovchozų (vad. tarybinių ūkių) dirba vis dar nepatenkinamai, turi nuostolių. LKP CK žemės ūkio skyriaus vedėjas V. Kolesnikovas dėl sovchozų nerentabilitumo kaltino ne tik ūkių direktorius, bet ir gamybinių valdybų vadovus, partinius komitetus. Leonopolio sovchozo direkt. J. Stanulis aiškino, kad rentabilumo kilimą stabdo trūkumai gamybos planavime. Kiti nurodė, kad esą nerealiai sudaromi planai, direktoriai nesąsavarankiškai ir pan.

Iš Maskvos atvykęs partijos CK žemės ūkio sk. atstovas F. Krestjaninovas Lietuvoje veikiantiems sovchozams prikišo ne tik nuostolingumą, bet ir tai, kad jie per mažai rūpinasi gyvulininkystės produktų gamyba, jie turį kompensuoti įsiskolinimą šaliai (suprask — Sovietijai, Maskvos pristatymams) pieno ir mėsos gamyboje, kuris susidarius šiu metų pirmame pusmetyje nustatyto plano neįvykdžius. Per lėtai esą kaupiami ir sovchozų pašarai, be to, buvę neleistinai uždelsti šienapiūtė ir žolių silosavimas. Pagaliau dar prikišta, kad sovchozuose esąs per didelis administracinis personalas, per mažai siunčiama specialistų į gamybą. (Taigi, Maskvos varoviškās botagas jau pliaukšai. — E.)

Bolševikinės metinės

Ryšium su 23-siomis vadina-momis „Tarybų Lietuvos atkūrimo metinėmis“ — prievartinū Lietuvos paskelbimu sovietine respublika Lietuvos gyventojam plačiai aiškinta, kokia buvusi toji buržuazinė santvarka ir kiek davusi bolševikinė. Liepos 21 d. tradicinį straipsnį apie visus bolševikų laimėjimus ar pasisekimus paskelbė J. Paleckis („Tiesa“ 170 nr., liepos 21). Išskaičiavęs mokyklų ar studentų skaičius, išskėlęs pramonę, Paleckis pažymėjo, kad „Lietuvos darbo valstietis jau nebe tas vargšas žemės kurtis. Kolūkietčiai ne vien žemdirbiai, bet ir aktyvūs organizuotos visuomenės nariai“.

Dar jis pridūrė, kad kolchozuose dirba tūkstančiai agronomų, zoo-technikų, kitų specialistų ir, aišku, nepaminėjo, kad tų specialistų kaip tik trūksta, o dabartinio Lietuvos valstietio padėtis žymiai blogesnė už žemės kurmio judėjimo laisvę. Šių dienų kolchozininkas gyvena vergiškoje sąlygoje, o 23 metinių proga jis tegalėjo rūsčiais žodžiais minėti visus sovietinamos Lietuvos vadus, gražiai bylojančius apie komunistų atneštą „laime“. Buvo ir daug kitų pasisakymų. (E)

Sanitarinės kultūros trūkumai

Pavergtos Lietuvos tarybos pirm. pavaduot. L. Diržinskaitė (plg. „Tiesa“, 143 nr.) išskėlė švaros reikalą Lietuvoje, nusiskundė sanitarinės kultūros trūkumais. Kai kuriuose rajonuose nedaug tepadeda ir švaros savaičių proga vykdomi Raud. Kryžiaus ir komjaunimo vad. reidai-apžiūros. Diržinskaitė teigė: įvairiuose miestuose (Klaipėdoje, Panevėžyje) ir rajonuose blogai organizuota sanitarinė propaganda, labai lėtai statomos visuomeninės pirtys ir kiti įrenginiai. Vasaros metu gyventojai neapsigina nuo musų, pasitaiko užteršti vandens telkiniai. Nusiskūsta, kad vis nesugebama dėl sovchozų nerentabilitumo kaltino ne tik ūkių direktorius, bet ir gamybinių valdybų vadovus, partinius komitetus. Leonopolio sovchozo direkt. J. Stanulis aiškino, kad rentabilumo kilimą stabdo trūkumai gamybos planavime. Kiti nurodė, kad esą nerealiai sudaromi planai, direktoriai nesąsavarankiškai ir pan.

Valstybės sekretorius Dean Rusk prie Juodosios jūros Chruščiovo rezidencijoje atlikę paskutinę konferenciją su sovietų premjeru prieš grįždamas į Amerika. Pasitarime dalyvavo (kairėje stalo pusėje) sovietų užsienio ministeris Andrei Gromyko, Chruščiovas ir sovietų ambasadorius Amerikai Anatoly Dobrynin; dešinėje pusėje: Amerikos ambasadorius Rusijai Llewellyn Thompson ir, šalia jo, valstybės sekretorius Dean Rusk.

TUKSTANČIAI VENGRŲ VAŽIUOJA Į VIENĄ SUSITIKTI SU PABĖGELIAIS

Komunistų valdžia stengiasi įtikinti Amerikai

VIENA. — Vengrijos komunistų valdžia, gerai žinodama, kad į ją yra atkreiptos Jungtinių Valstybių akys, jų muilininū išleidžia į Austriją tūkstančius savo pavaldinių susitikti su šeimos nariais, kurie pabėgo po 1956 metų nepasisekusios revoliucijos.

Tarp Amerikos ir Vengrijos vyriausybų yra prasidėjusios derybos dėl normalių diplomatinių santykių atstatymo. Amerika reikalauja, kad vengrų komunistų valdžia sunormalintų gyvenimą savo pavaldiniams, paleistų iš kalėjimų laisvės kovotojus, grąžintų piliečiams nors pagrindines laisves.

Į Vakarus pabėgo 200,000 vengrų

Laisvę iškeliauti į užsienį, už geležinės uždangos buvo iki šiol sunkiai įsivaizduojama. Vengrų komunistai, matyti, taip vertina normalių santykių atstatymą su Amerika, kad išleidžia savo piliečius į Austriją, susitikti su giminėm, tariamai išdavikais.

Po Vengrijos antikomunistų revoliucijos 1956 metais į Vakarus pabėgo apie 200,000 vengrų. Komunistai, leisdami nuvažiuoti iki Austrijos, Vokietijos ir net Prancūzijos savo piliečiams, gali suklaidinti ne vieną vengrą, sudaryti jam išpūdį, jog laikai tikrai pasikeitė. Tai būtų geriausia propaganda — už sugrįžimą į tėvynę“.

Laikai tikrai pasikeitė

Apie tai, kad Vengrijoj laikai pasikeitė į gerąją pusę, tvirtina valstybės departamento pareigūnai, siekią išgauti iš kongreso pritarimą normalių santykių atstatymui. Kad toks galvėjimas atrodytų „viršpartinis“, minimas ir Richard Nixon, Eisenhowerio viceprezidentas, buvęs respublikonų kandidatas į prezidentus. Jis laisvai važinėjo su Budapeštą, kalbėjosi gatvėse, turgavietėse su vengrais ir iš jų išgirdęs tokių kritiškų pastabų apie savo valdžią, kokių negirdėjęs kitose komunistų valdomose šalyse, kur jam teko lankytis — Sovietų Sąjungoj, Lenkijoj.

Vengrijoj pasidarė laisviausia iš visų satelitų šalių, neskaitytės per retai laistomos. Pasirodo, Diržinskaitės teigimu, iki šiol gatvės laistomos tik dideliuose miestuose ir tik centrines. (E)

Mirė senatorius Estes Kefauver

1956 m. buvo kandidatas į viceprezidentus

WASHINGTONAS, D. C. — Šeštadienį staiga mirė liberališkas senatorius iš Tennessee valstybės Estes Kefauver, 60 metų amžiaus.

Ketvirtadienio vakarą jis buvo nugabentas į Bethesdos, Karo laivyno, ligoninę, pasiūtus nesveikam per senatų posėdžius. Ten buvo konstatuota, kad jis gavo nesunkų širdies smūgį. Manyta, kad per 30 dienų senatorius galės grįžti į normalų gyvenimą. Esant jau ligoninėje ir gydytojams besiruošiant jį operuoti, jį ištiko daug stipresnis ir fatališkesnis smūgis.

Senatorius Kefauver pagarsėjo toli už savo valstybės ribų vadovaudamas senatų komitetui, kuri tyrė kriminalinių sindikatų, padugnių gaivalų veiklą. Panaudodamas įgytą populiarumą, jis 1962 ir 1965 metais įsitraukė į politinę kovą už nominavimą į prezidentus.

Abejose kovose pralaimėjo, bet 1956 metais demokratų kandidatas į prezidentus Adlai Stevenson buvo jį pasirinkęs kandidatu į viceprezidentus.

Senatorius paliko žmoną ir dvi suaugusias dukteris. Gubernatorius Clements (demokratas) turi per mėnesį laiko paskirti senatorių į jo vietą. Kalbama, kad gubernatoriui gali pats save paskirti, o gubernatoriaus vietą užleisti vicegubernatoriui.

Jemene vis dar kariaujama

AMANAS, Jordanija. — Nežiūrint Egipto valdžios pareiškimo, kad Jemeno revoliucinė valdžia tvirtai stovi ir kad Egiptas pradeda gabenti namo kareivius, Saudi Arabijos radijas Mekoj skelbia, kad pilietinis karas Jemene vis dar tęsiasi. Karaliai ištikimi jemeniečiai numušė Egipto bombonešį, Sovietų gamybos (Iliušin). Sados frontė 85 kareiviai perbėgė iš respublikonų (revoliucinės valdžios) armijos pas rojalistus. Pilietinis karas Jemene kilo praėitų metų rugsėjo mėn.

— Žemės drebėjimo aukų Skolpje mieste, Jugoslavijoj, žuvusių gyventojų iškasta iš griuvėsių 1,029. Lavonų ieškojimo darbai dar nėra baigti.

Trys negrai sumušė Sovietų diplomata

Tokių dalykų JAV sostinėje pasitaiko gana dažnai

WASHINGTONAS, D. C. — Trys jauni negrai užpuolė Sovietų ambasados trečiąjį sekretorių Dimitri Sorokin, 38 metų, jam vaikščiojant netoli savo namų. Užpuolimas buvo apiplessimo tikslu.

Užpuolikai parmušė Sorokiną ant žemės, sudavus lazda per galvą ir iškratė jo kišenės, beje, jose nieko nerado. Nukentėjęs Sovietų diplomatas atsisakė medicinos pagalbos. Jam sužeidė alkūnę ir prakirto antakį. Kaip paprastai, Sovietai įteiks valstybės departamentui protestą už valdžios nesugebėjimą apsaugoti diplomatus.

— Šeši JAV lakūnai buvo išgelbėti iš Viduržemio jūros, netoli Kipro salos. Nukritus jų transatlantiniam lėktuvui, jie spėjo išmesti guminių plaustą ir į jį susėsti.

JAV mažins karinę įgulą V. Berlyne

Atgabens geresnių ginklų

BERLYNAS. — JAV gynybos departamentas nuo rugsėjo 1 dienos perorganizuos 7-lą armiją Vakarų Vokietijoj. Armijai priklausio ir karinė įgula Vakarų Berlyne.

Amerikos karinė įgula Vakarų Berlyne bus sumažinta, bet gaus geresnių tankų (M-60), geresnių haubicų ir tobulėsių vikšrinių motorvežimų kareiviams į frontą gabenti.

Amerikos įgula Vakarų Berlyne turi 6,000 kareivių. Po reorganizacijos ir naujų ginklų pristatymo mažiausia 10% kareivių iš Vakarų Berlyno bus išgabenta.

DEAN RUSK ĮTIKINO ADENAUERĮ, KAD JAV - SSSR SUSITARIMĄ REIKIĄ REMTI

Valstybės sekretorius turės įtikinti senatų daugumą

BONA. — Vokietijos kancleris Adenaueris, jo būsimas įpėdinis Erhard, ir užsienio reikalų ministeris Schroeder pažadėjo valstybės sekretoriui Ruskui prisidėti prie Amerikos, Anglijos susitarimo su Sovietų Sąjunga uždrausti atominų ginklų barmymus atmosferoje, tolimosiose erdvėse ir po vandeniu. Formaliam pasižadėjimui duoti dar reiks Bonos vyriausybės nutarimo. Ministerių kabinetas klausimą svarstys pirmadienį ir, be abejonės, nutars, kaip norės kancleris.

Suėmė šimtą negrų

Vėl rasinės demonstracijos

GOLDSBORO, N. C. — Šeštadienio naktį negrai atnaujino demonstracijas už savo teises šiame neramiame mieste. Demonstrantai įsiveržė į baltųjų restoraną ir užkirto įėjimą į kinoteatrą, skirtą taipgi tik baltiešiams.

Policija suėmė šimtą negrų. Kiek anksčiau buvo susirinkę 600 negrų ir kiek baltųjų, jų simpatikų, panašioms demonstracijoms. Iš viso šeštadienį buvo areštuota daugiau kaip du šimtai negrų ir vienas baltasis. Policijos vadas kreipėsi į baltuosius, kad jie neitų vakarais į gatves ir neieškotų konfliktų.

Baltieji nušovė 14 metų negrų

Jersey City, N. J. policija suėmė du baltuosius, kaltinamus 14 metų negrų nušovimu. Sumintieji yra Vincent Lanza, 21 metų, ir James D'Appolito. Jie ir didelis būrys baltųjų buvo įsivėlę į kovas akmenimis, plytgaliais su negrais. Paskui jie d pasileido savo sportiniu automobiliu po negrų kvartalą. Pamažu važiuodami, jie šaudė į negrus, kol mirtinai pataikė į vieną juodą merginą, jai sėdint su draugais ant namų laiptų.

Kunigo žudikas yra 18 metų jaunuolis

Policija išaiškino užpuolimą

Manhattane, New Yorko centre NEW YORKAS. — 18 metų jaunuolis Robert Burger iš New Yorko priemiesčio Yonkers pripažino, kad jis ketvirtadienio naktį nudūrė katalikų kunigą Francis McShane, 42 metų, jo sesers bute Manhattane.

Areštuotasis pasakojo policijai, kad jis susitiko su kunigu Yonkers kavinėj. Jis nežinojės, kad jis kunigas, nes jo auka nešiojo civilinius drabužius. Jis pasakojęs savo asmeninius vardus.

Kai kunigas išėjo iš kavinės, Burger ėmė jį sekti automobiliu, neseniai pavogtu gatvėj. Atsekęs kunigą į Manhattaną, jis įsėlino į butą, „norėdamas tęsti pokalbį apie save toliau“.

Pabuvęs kokią valandą, jis suieškojo bute valgomąjį peilį, kuriuo kunigą nužudė. Nužudytojo brolis yra taipgi kunigas, kitas brolis — FBI agentas.

♦ Pietų Vietnamo mieste Hue 108 budistų vienuoliai paskelbė 48 valandų streiką prieš tariamą valdžios, policijos žiaurumą. Budistai prekybininkai uždarė krautuves, rodydami pritarimą vienuoliams.

Apie susitarimą spaudą informavo Karl von Hasse, vyriausybės įgaliotinis. Klausimui, ar atominę sutartį pasirašyti ar ne, buvęs rastas „dekingas sprendimas“. Rusk sustojo Bonoj, grįždamas iš Sovietų Sąjungos, kur jis išbuvo beveik savaitę laiko.

Vokiečių užsienio reikalų ministras Dr. Gerhard Schroeder po vyriausybės posėdžio pirmadienį skris į Londoną išsikalbėti tuo klausimu su britų užsienio reikalų ministru lordu Home.

Sutartis — žingsnis į taiką

Kancleris Adenaueris kalbėjo valstybės sekretoriui, kad atominė sutartis yra sveikintina, nes ji rodo lyg ir pradžią į nusiginklavimą ir santykių sušvelninimą. Bet vokiečiams neišvengiamai iš galvos komunistų kėslai išnaudoti sutartį Rytų Vokietijos prestižo sustiprinimui, jos suligimimui su tikrai nepriklausomomis valstybėmis.

Adenaueris su savo kolegomis turėjo pasitenkinti Rusko aiškinimu, jog visa tai turėta galvoj sutartį svarstant ir buvo užsigarantuota, kad sutartis nebus piktnauduojama Rytų Vokietijos pripažinimui.

Neprisidėti prie šios atominės sutarties, kada to prašo Amerika ir kada apie šimtas valstybių pasižadėjo sutartį pasirašyti, Vokietija negali. Atrodytų, kad ji tolstu nuo Amerikos ir glaudžiasi prie Prancūzijos, kuri juk negali apsaugoti nei Berlyno, nei visos Vokietijos nuo raudonosios armijos agresijos.

Valstybės sekretorius Rusk sekmadienio vakarą grįžo į Washingtoną. Savaitės pradžioj jis pradės įtikinti respublikonus senatų komitetuose, kodėl Maskvos sutartis turi būti rati-fikuota. Tam reikalinga 2/3 senatorių balsų. Vyriausybė yra įsitikinusi, kad jai pasiseks tiek senatorių patraukti balsavimui už sutarties patvirtinimą.

Vaistų kompanijos sudarė monopoliją

Vyriausybė skelbia kaltinimą

WASHINGTONAS, D. C. — Federalinė prekybos komisija apkaltino penkias vaistų firmas monopolio sudarymu, panaudojus nešvarų būdų nupirkti patentų tetraciklinū gaminti. Per metus iš šio vaisto firmos padaro \$100 ml.

Kaltinamosios kompanijos yra: Chas, Pfizer, American Cyanamid, Bristol-Meyers, Bristol Laboratories, Olin Mathieson ir Upjohn. Kompanijos kreipsis į teismą, kad jis atmetų federalinės agentūros kaltinimus. Agentūra skaičiuoja, kad per 17 metų, kai šios kompanijos pradėjo gaminti tetracikliną, jos galėjo neteisingai uždirbti apie bilijoną dolerių.

TRYS VALANDOS KALĖJIME

Jeigu kalinių, ligonų ir našlių lankymas yra dorybė, tai nežinau, kaip su kitomis, bet vieną iš tų dorybių Marketparko šachmatininkai tikrai turi.

Marketparko šachmatininkų draugijai šiuo metu priklauso virš 30 žaidėjų. Draugija išsteigė taip prieš 6 metus! Jos nariai antradienį vakarais turi susitikimus parko name. Esti ir svečių. Beveik nuolatinių jos judintojų, vedėjų ar reikalų tvarkytojų esti senas šachmatų vilkas, daug įdomių ir neįtikėtinų pergalių savo praityje turėjęs, čia gimęs lietuvis Robertas Račaitis. Jis vis, laikas nuo laiko, suorganizuoja išvykas į kaimyninius klubus draugiškoms rungtynėms arba juos pasiukvicia pas save. Praėjusį šeštadienį, neišvykę atostogų ir turėję laiko žaidėjai: Draugelis, Toliūnas, Račaitis, Šagis, Aleksanderis ir Packer tokią išvyką padarė į Michigan City pas Indianos v. kalėjimo šachmatininkus.

Kalėjimo šachmatininkų organizacija jau apie metus laiko veikia. Turėjusi eilę susitikimų ir laimėjimų. Organizacijai priklauso virš 50 žaidėjų. Jų tarpe yra ir gana gero lygio pasiekusių.

Kelionės diena pasitaikė labai graži. Vaziuojant, vis vertėsi galvon prisiminimai įvairiausių šalių kalėjimų aprašymų. Vaidenosi pilki niūrūs mūrai, neįtaiki aplinka, nuo kojų iki dantų apginkluoti žiaurūs ir puskvailiai sargybiniai, baisūs kaliniai, sugyvuoję jų prižiūrėtojai ir t.t. Bet prie kalėjimo mus pasitiko ir paėmė savo globon tik visai paprastas, malonus

ir labai gerą išpūdį sudarančius pusamžius vyras, Mr. B. Moore. Jokiu baidių sargybinių. Prie įėjimo gražios gėlių lysvės, švara ir tvarka, kaip prie gerų vasaravimo namų. Ir kiti sutikti tarnautojai rimli, mandagūs ir taktiški. Atrodė, kad kalėjimų administracija gerai žino, kokius žmones parinkti atsakingoms kalinių priežiūros, globos ir auklėjimo pareigoms.

Pasikalbėję sužinojome, kad kalėjimas yra gana senas, gal apie 100 metų. Jame esą apie 2400 vyrų kalinių (moterų kalėjimas esą kitur). Juodžių geras trečdalis. Lietuvių neprisimenęs. Seniausias kalinys kalėjime sėdęs jau apie 45 metus. Miegojimui laikas nuo 22 v. iki 7 v. Valgoma tris kartus: 8 v., 12 v. ir 4 v. Įvairiose kalėjimo dirbtuvėse vyrai dirba 5 dienas per savaitę po 8 v. Atlyginimas už darbą nuo 06 iki 18 c. Uždarbį kaliniai, paprastai, išleidžia pramogoms. Patikėtiniai ir daugiau laisvės gauna. Bet... pasirodo, kalėjimas yra kalėjimas. Yra ir elektros kėdė. Paskutinė egzekucija buvusi įvykdyta praėjusiais metais.

Kalėjimo prieangis papuoštas kalinių piešiniais ir darbais. Laikrodis. Tarnautojų laiko kortelės. Lietuviškų vardų, irgi, nesimato. Tik keli lenkiški. Ant stalo gana stambi visos kalėjimo modelis. Virš keliolikos įvairių pastatų. Beveik visi apvesti aukštu baltu mūru. Bokšteliai. Pasitairavus, mūsų vadovas, lyg ir nenoromis, parodė ir tą baisų pastatą, kurio visi labiausiai vengia...

Atėjo laikas susitikti su žaidėjais. Paprašyta visus

daiktus: pinigų, raktelius, laikrodžius, peiliukus ir kitą padėti į geležinę spintą ir pasiimti tik raktelį. Po to senas ir rimtas budėtojas prie įėjimo vartelių visus apžiūrėjo, patikrino nuo galvos iki kojų, nubraukdamas rankomis rūbų paviršiumi. Per tą patikrinimą turėjo pereiti net ir mūsų vadovas. Antrą patikrinimą padarė dar elektroniniai įtaisai, jeinant pro pirmuosius vartelius. Sakysim, rašančiam, po signalo (skambučio), teko vėl sugrįžti, vėl taip pat rankomis būti patikrintam ir vėl susilaukti to paties pavojaus skambučio, kol nebuvo suprasta, kad kaltos metalinės diržo dalys...

Ir taip tik po visų šių patikrinimų ir po pasirašymų popieriaus lakšte, kuriame ir išeinant vėl reikėjo pasirašyti ties ta pačia vieta, galėjome eiti toliau.

Jaunas, simpatiškas, visada gyvas ir visada surandęs ką nors nuotaikingo pasakyti, čia gimęs lietuvis Aleksanderis, nustebęs, tarė:

— Tai kaip mes bežaisime po to viso?!

O kai perėjom dar per trejus milžiniškus geležinius vartus ir dvejas geležines duris, kurios, kaip ir vartai, automatiškai atsidarė ir užsidarė, žinoma, beveik nepastebimiems budėtojams prižiūrint, tai, tikrai, mažai kas mumyse beliko, kas reikalinga šachmatininkui, pradėdam žaidimą.

Kuklioje, bet švarioje ir šviesioje žaidimų salėje mus pasitiko kalėjimo žaidėjai. Beveik visi juodi. Melsvos kelinės, šviesesni marškiniai. Salėje, ant sienos vienas puikus grafikos darbelis. Kaliniai paaiškino, kad tai jų mokytojo.

Partneriai mums buvo atrinkti iš viso jų skaičiaus tinkamiausi, nes, kaip atrodo, ten nesama įpročio išvykti vasaroti, ir visi turi laiko... Žaidė gražiai ir gerai. Laimėjo 4:2 rezultatu.

Po žaidimo mūsų vadovas pakvietė svečius papietauti.

Išvykdami, gavome kvietimą vėl atvykti ir pamatyti kalinius ne tik žaidimo metu, bet ir jų darbotvietėse ir palatose.

Išvykom kupini gilių išpūdžių ir dėkingumo administracijai bei kaliniams už priėmimą, linkėdami jiems darnios sėkmės jų darbe ir gyvenime.

K. Toliūnas

Išėjo VI Liet. kalbos žodyno tomas

Lietuvoje pasirodžius šeštajam "Lietuvių kalbos žodyno" tomui, su antrąja K raidės puse, tomą vertindama S. Kežytė ("Lit. ir Meno" savaitr., 27 nr.) pažymėjo, kad ir šiame tome gausu lingvistinės medžiagos, leksikologijos, gramatikos, kalbos istorijos, akcentologijos ir kitų kalbotyros sričių teoriniam tyrimui. Kad žodynas bolševikinamas, įrodo pati vertintoja, pastebėjusi, kad žodžiai iš pačios naujausios literatūros,

tai leksika, susijusi su nauju, socialistiniu gyvenimu (įvairūs mokslo, technikos terminai ir kt.).

Pasak Kežytės, didžiulę vertę turi žodžio reikšmių iliustracijos pavyzdžiai. Žodyne vis dėlto pasitaiko netikslumų, nenuoseklumų. Dabar jau redaguojamas VII tomas ir rašomas VIII tomas, o pirmieji du tomai numatomi išleisti naujai (tiksliau, naujai perredaguoti, pritaikinti prie bolševikinių reikalavimų, nes tik dėl to nebolševikinio atspalvio prieš bolševikmetį išleis-

ti abu tomai buvo dingę iš knygynų ir drausti platinti — E.). Šeštąjį kaip ir ankstyvesnius tomus parengė Mokslo akademijos Lietuvių k. ir literatūros Instituto, išleido Valst. politinės ir mokslinės literatūros leidykla.

(E)

Nulis

— Apie ką galvoji, mylimasis?
— Apie nieką.
— Kodėl nepagalvoji apie mane?
— Taigi, aš apie tave ir galvoju...

Nepagydoma liga

— Ponas daktare, — nusikundė šešioliknė daktarui. — Aš kas naktį sapnuoju Elvj Presley ir per jį negaliu išsiffigoti.

— Daktaras davė miegamųjų miltelių ir liepė po savaitės vėl ateiti.

Atėjo mergaitė po savaitės ir daktaras klausia: — Na, kaip?

— All right, atsakė mergaitė.

— Dabar aš išsimegu puikiai, bet aš labai skaudžiai pasigendu Elvio Presley...

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SPECIALŪS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

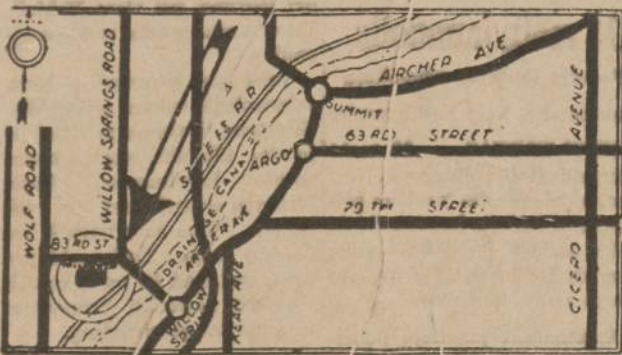
Sekmadienį, rugpjūčio 18 dieną, specialūs CTA busai veš čikagiečius į "Naujienu" Pikniką. Pirmas busas lygiai 1:00 val. po pietų paims žmones nuo "Naujienu" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeport ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikininkus norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis sustos ties Archer ir Keitzie gatvėmis. Iš ten busas jau važiuos tiesiai į Bučo Sodą, kur vyks "Naujienu" piknikas.

Antras busas išvažiuos 1:30 v. po pietų nuo "Naujienu", Bridgeporte jis sustos ties Lietuvių Auditorija, o vėliau vyks Archer Ave. iki California Ave. California gatvėje sustos ties 42-ra gatve ir ties 63-čia gatve, o vėliau iš ten vyks tiesiai į Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Vakare pirmas busas išvažiuos 6 valandą vakaro, o antras busas išvažiuos 7 val. vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$1.25.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Vasarinis NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės tįsa. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeport, Brighton Parko ir kitų minėtų apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tūštus, einančius per Chicagos karnalą ir Desplaines Road ir pasukti į kairę esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicagos dalies, tai tiems geriausia naudotis Wil-

low Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wenthworth Road, pervaziuoti jį suminėtas karnalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kas neturi savo automobilį, pikniką gali pasiekti busais. Jiems reikia pasiekti Joliet 4-A keliu kiekvieną valandą einančius busus, kurie nuvež į Willow Springs. Į Joliet einantieji busai sustoja Archer ir Cicero gatvių sankryžoje. Iš Willow Springs jau lengvai galima pasiekti Bučo sodą.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.

Komisija Piknikui Ruošti

Kas planuojama Vilniuje?

Kai Lietuvoje buvo minima Vilniaus "išlaisvinimo" 19-sios metinės, paskelbta duomenų apie įvykdytą statybą ir apie naujus planus ateičiai. J. Smilgevičius "Tiesoje" (163 nr. liepos 13) nurodė, kad šiuo metu Vilniuje veikia 3 teatrai, filharmonija, 14 kinoteatru, 24 klubai, 37 valst. biblioteko, 5 stadionai, 7 muziejai. Šiuo metu Tauru kalne baigiami statyti kultūros rūmai.

Miestų statybos projektavimo institutas ruošia naują generalinį Vilniaus išvystymo planą. Miesto užstatymas bus vykdomas "pažangiausiu metodu" — pagrindiniu struktūriniu elementu priimta gyvenamoji grupė iš 2,000 gyventojų, kuriuos produktais aprūpins pirminio aptarnavimo blokas. 3-5 gyvenamosios grupės sudarys vad. mikrorajoną. O šio aptarnavimui busias mikrorajono centras su krautuvėmis, kinoteatru, vaistine, viešbučiais ir pan.

Dar numatoma plėsti Vilniaus miesto centrą. Ateities planuose dar svajojama apie perdurbimą Lenino prosp. (b. Gedimino g.) pirmųjų aukštų, juose įrengiant prekybos patalpas. Teigiama, kad esamas miesto centras plėsis dešiniajame Neries upės krante — ten busias naujų pastatų.

(E)

... iš dūmų ir dulkių į tyrą orą, į

NAUJIENU piknika

sekmad., rugpjūčio 18 d.

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

GERI UŽKANDŽIAI, IŠGERIMAS IR LABAI LENGVA MUZIKA ŠOKIAMS Automobilių neturintieji galės nuvykti BUSAIS.

Visus kviečiame į "Naujienu" Pikniką. KOMISIJA PIKNIKUI RENGTI

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: MAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

PIRMIEJI EMIGRANTAI Į AMERIKĄ

Pirmieji emigrantai ant tiek, kiek antropologai gali įrodyti, atvyko į Ameriką mažaisiais prieš 10,000 metų ir gal net anksčiau. Yra gana gerai nustatyta, kad pirmieji emigrantai buvo kelianantieji medžiotojai iš Azijos ir kad jie persikėlė per vandenyną į Ameriką prie Beringo sąsiaurio, tolimoje šiaurėje, kur Pacifiko vandenynas susitinka su Arktikos vandenynu.

Net ir dabar prie Beringo sąsiaurio Azija ir Amerika yra perskirtos tik 60 mylių vandens juosta. Žiemos metu yra galima pereiti skersai sąsiaurį ledo keliu. Kai pirmą kartą buvo perskrostas šis kelias (galimas daktas, kad tai įvyko gale ketvirtąjo Ledo Amžiaus), kontinentai buvo arčiau vienas kito, o gal buvo ir sujungti siaura žemės juosta. Tie pirmieji emigrantai buvo žmonės, dabar žinomi Amerikos indėnų ir eskimų vardu.

Sekantys emigrantai, apie kuriuos mes žinome, atvyko jau istoriniais laikais iš Europos. Vikingai atvyko iš Norvegijos, Islandijos ir Grenlandijos gale dešimto šimtmečio, tačiau yra tokių, kurie mano, kad buvo

ir anksčiau atvykusių emigrantų ar bent tyrinėtojų. Kartaginiečiai galėjo atvykti į šį kontinentą maždaug 480 m. prieš Kristų. Romėnai, yra sakoma, atvyko į Ameriką 64 m. prieš Kristų, per imperatoriaus Nero valdymą. Kinas budistas misionierius vienuolis, gal būt, atvyko 499 m. prieš Kristų ir Airių katalikai vienuoliai šeštam ar dešimtam šimtmetį.

Visa tai yra labai įdomi spekuliacija. Mes tačiau žinome, kad pirmieji neindėnai emigrantai kolonistai, kurie atvyko su intencija nuolat apsigyventi, atvyko į Grenlandijos salą iš šiaurės rytų pakrantės, dabar esamos Kanados su vikingu Eriku Raudonuoju, kuris atrado ją 882 m. ir įkūrė koloniją po trijų metų.

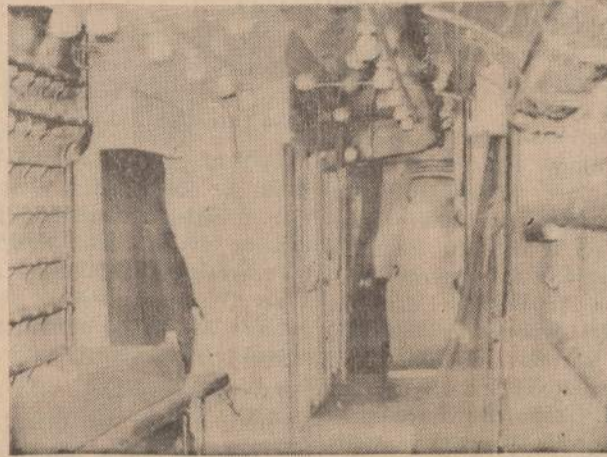
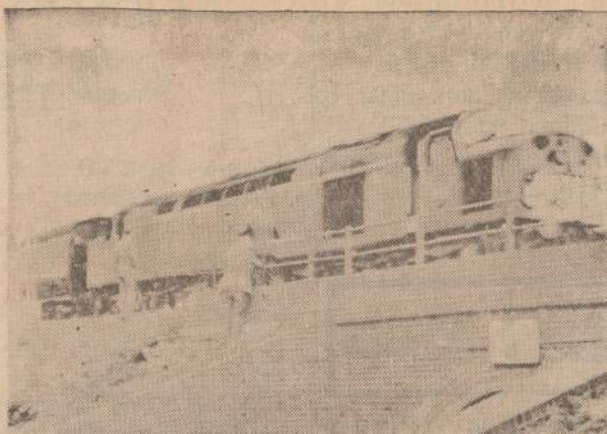
Pačios Šiaurės Amerikos atradimas yra priskirtas jo sūniui, Leif Ericson, 1000 m. Jo kolonija, kuri tur būt, buvo dabar vadinamoje Naujojoje Anglijoje, vėliau išnyko, kaip ir jo tėvo kolonija Grenlandijoje.

Amerikos atradimas, po kurio buvo šis kraštas atžymėtas žemėlapyje, buvo padarytas Kristupo Kolumbo 1492 m. Jis išlipo Watlingo saloje, vienoje iš Bahamos salų, Karibų jūroje. Kolumbas buvo tyrinėtojas, o ne emigrantas, tačiau kadangi jis laikėsi kaip Ispanijos agentas, tai yra natūralu, kad pirmieji kontinento kolonistai modernioje eroje buvo ispanai.

Ispanijos Imperijos pagrindai buvo padėti avantiūristų, kaip pvz. Juan Ponce de Leon, kuris atrado Floridą 1513 m., Hernando de Soto, kuris beveik tuo pačiu metu vadovavo ekspedicijai per dabartinę vadinamąją Arizoną, Naująją Meksiką ir Kansas.

Anglai, palikę žymesnę antspaudą JAV-ėse, paskelbė, kad naujosios žemės jiems priklausė dėl John Cabot padarytų kelionių pagal žiemos rytų pakrantę 1497-98 m. Tačiau anglai atvyko apsisotiti tik 1607 m., po kelių nepasisekusių mėginimų įkurti kolonijas.

Pirmosios nuolatinės anglų kolonijos vietovė buvo pavadinta Jamestown dabartinėje Virginijos valstybėje. Tie anglų emigrantai ir tie, kurie išlipo Plymouth Rock Massachusetts valstybėje iš Mayflower laivo, 1620 m. padėjo kurti akmenį 13-kai Amerikos kolonijų, kurios po nepriklausomybės laimėjimo susijungė ir davė pradžią Jungtiniams Amerikos Valstybėms.

Valdžios inspektoriai apžiūri Aberdeen (Anglijoje) greitąjį traukinį, iškodami pšėimo pėdsakus. Apie 30 gerai organizuotų pšėikų traukinį sulaukė ir apšėėė, laimėdami apie pšėėrelio milijono dolerių. Tai didžiausias apšėėėimas Anglijos istorijoje.

LIEUVIŲ SUVAŽIAVIMAS VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Seniai nematyto gausumo — apie 700 — lietuvių suvažiavimą iš visos V. Vokietijos, Belgijos ir Prancūzijos, sutraukė Vasario 16 Gimnazijos naujojo pastato kertinio akmens šventinimo iškilmės, sujungtos su jau pagarsėjusiomis tradicinėmis Joninėmis, birželio 22-23 d. d.

Birželio dvidešimtantroji lietuvių tautai nėra eilinė data. Prieš dvidešimtvejus metus ji buvo pašvęsta visuotinio lietuvių sukilimo prieš rusiškąjį komunizmą aukoms, kurios įrodė aiškiai tautos valią siekti laisvės. Ši prasminga diena ir buvo parinkta kertinio akmens pašventinimui.

Kaip yra žinoma, vienintelės lietuviškos gimnazijos laisvajame pasaulyje jaunimas lig šiol turėjo mokytis seno-se barakuose. L. B. Vokietijos Kr. Valdybos pastangomis buvo surasta lėšų, pradėti naujam, trijų aukštų pastatui, kuriame tilps visos klasės, moksliniai kabinetai ir valgykla. Statybą, kurios kaina viršija 750,000. — markių dviem trečdaliais remia Federalinės Vokietijos ir Baden Wuertembergo vyriausybės, o likusį ryžtasi sutelkti patys lietuviai.

Pradėtosios statybos iškilmingąjį aktą pirmieji pasirašė Federalinės Vokietijos ministras Wolfgang Mischnick, suteikdamas audienciją Bonnoje Kr. Valdybos delegacijai, ir Baden Wuertembergo vyriausybės viceministeris-Valstybės sekretorius Sepp Schwarz, atvykęs pats asmeniškai dalyvauti kertinio akmens pašventinime. Aukštąjį svečių priėmė ir, Kr. Valdybos pirmininkui nesant, iškilmėms vadovavo Kr. Valdybos vice-pirmininkas bei gimnazijos direktorius Bronius Liubinas. Jam perskaičius lietuviškai ir vokiškai iškilmingąjį aktą pasirašytą Kr. Vald. ir Tarybos narių, viceministeris Schwarz, lydimas taip pat Kr. Valdybos narių A. Mariūno, Fr. Skėrio ir J. Valiūno, atliko simbolių kertinio akmens su dokumentais įmūrijimą. Šventinimo apeigas atliko Freiburgo arkivyskupo įgaliotinis Heidelbergo dekanas prel. dr. Beil. Kalbas pasakė viceministeris Schwarz, VLIKo VT narys dr. Karvelis, prel. Beil, Lietuvių Katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis, evan-

gelikų atstovas klebonas Schmid, gimnaziją remiančio Lyon klubo pirmininkas Jost, Lampertheimo miesto Tarybos narys Schollmeyer ir paibaigoje, šeimininkų — Kr. Valdybos vardu Br. Liubinas, ypatingai pasidžiaugdamas viceministerio užtikrinimu, kad Krašto Vyriausybė yra nusistatęsi pilnai ir konkrečiai paremti lietuvių pastangas išlaikyti savo tautines vertybes ir šaukdamas visus tautiečius, sekant 1941 metų birželio 22-sios sukilėlių pavyzdžiu, į nuosirdžią brolišką vienybę, be kurios gali žlugti ir geriausios pastangos. Iškilmė buvo baigta Tautos Himnu.

Be jau minėtųjų garbės svečių, šventėje dalyvavo Vliko VT pirmininkas Jonas Glemža, vyriausybės tarėjas Mock, Bonnos Pabėgėlių ministerijos atstovas Schaar, amerikiečių pulkininkas Mc Elwee, PLB Prancūzijos Kr. Valdybos pirmininkas kun. Jonas Petrošius, Belgijos LB Kr. Valdybos pirmininkė ponja Baltus, ML Tarybos pirmininkas E. Simonaitis, L. Raudonojo Kryžiaus pirmininkas Jonas Norkaitis, PLB Vokietijos Kr. Tarybos nariai Ona Böhme-Krutulytė, J. Venckus, V. Lėnerstas, dr. J. Norkaitis, J. Stankevičius ir Kontrolės Komisijos pirmininkas J. Barasas.

Sekančią meninę dalį gimnazijos sporto aikštėje išpildė mok. Kazio Motgabio diriguojamas choras ir deklamatorių bei tautinių šokių grupė, vedama mok. Elizos Tamošaitienės.

Po bendros vakarienės vėlavakare gražiai sutvarkytame gimnazijos parke, prasidėjo turtlinga, inspektoriaus A. Krievicko vadovaujama Joninių programa, kuri sutraukė ir daug vietinių apylinkės gyventojų, taip, kad dalyvių skaičius siekė tūkstantį. Joninių laužą uždegė direktorius Br. Liubinas. Ypatingo publikos palankumo susilaukė E. Tamošaitienės parengtieji mokinių baleto dalykai: Vaidilučių šokis ir Papatčio žiedas stebuklas. Visas šias iškilmes minėjo vokiečių radijas ir plačiai aprašė laikraščiai.

Suvažiavimo vardu buvo pasveikintas naujasis popiežius Paulius VI, V. Vokietijoje tuo metu besilankantis JAV prezidentas Kennedy ir P. Vokietijos ministeris W. Mischnick.

Rytojaus dieną, sekmadienį, pamaldas katalikams laikė ir pamokslą pasakė Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis. Žmonės skirstėsi į namus su pakilia nuotaika, atradę čia nuosavą mažytę Lietuvą, kur susitiko netikėtai daug tautiečių, atsigavo lietuviškoje dvasioje. Ypatingai šią šventę įvertino neseniai iš Lietuvos ir net iš Sibiro atvykusieji. Rengėjai šalia padėkų susilaukė daug paraginimų ir vėl sudaryti panašią progą lietuviams pasijusti tikrai gyva bendruomene.

Šventės iniciatorium ir organizatorium buvo PLB Vokietijos Kr. Valdyba. Didžioji techniškojo darbo organizavimo našta teko Kr. Valdybos išdirininkui ir jos reikalų vedėjui A. Mariūnui. Nakvynės ir maitinimo problemas sprendžiant,

daug pagelbėjo 8591 LS lietuvių kuopa iš Schwetzingeno, kurios vadovas kapt. Jonas K. Valiūnas yra Kr. Valdybos sekretorius ir statybos komisijos narys. Aktyviai prisidėjo prie sklاندaus šventės pravedimo taip pat 4204 ir 8593 LS lietuvių kuopos. Labai kruopščiai ir kantriai talkininkavo visuose darbuose ats. maj. Juozas Černius. Garsiakalbiais, apšvietimu ir kitais elektros įrengimais rūpinosi mok. kun. Jonas Dėdinas.

Savo vertingą įnašą davė Vasario 16 Gimnazijos mokytojai, tarnautojai ir darbininkai, o taip pat patys moksleiviai. Ponia I. Krivickienė pasiūvo baleto šokėjomis rūbus. Mok. Fr. J. Skėrys abidvi dienas ėjo pranešėjo pareigas.

P.L.B. Vok. Krašto Informaci

Dovana mylimajai

Sužadėtinis ateina savo mergaitės lankyti ir kažkokį pakėtelį už nugaros laikydamas sako: — Brangioji, tavo gimimo dienai turiu dovaną, bet atspėk ką?

— Ak, kaip gražu iš tavo pusės. Ką ten turi? — ji nekantrauja.

Atspėk! Kažką nepaprasto tavo kojytėms!

— Kojimaitės.

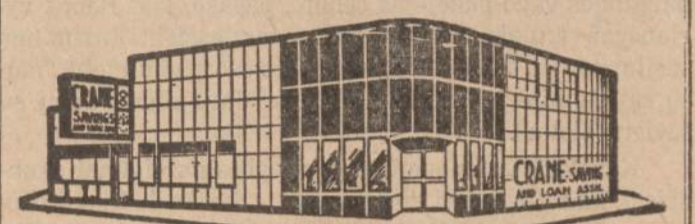
— Neatspėjai. Elektrinis skutuvas plaukams nuvalyti.

Pasiūlė savininkui

Du Nottinghamo dažytojai remontavo namus ir užtikrė retą japonišką porcelano dalykėlį. Jie nunešė parduoti į senienų krautuvelę, bet čia buvo areštuoti.

Pasirodo, remontuojamieji namai buvo tos krautuvelės savininko.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadieni 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitas. Skambinkite arba rašykite dėl informacijos, kaip taksai gali būti atidėti net astuoneriems metams, kai jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5 1/2% gaus pagal 8 metų planą.

Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL. 4-4470

4 1/2%

UŽ TAUPYMA INVESTAVIMO SĄSKAITOSE

- Turtas virš \$25,000,000.00
- Atsargos virš \$2,000,000.00
- 66 metų saugumas
- Naujas didelis kiemas nemokamai automobiliams pastatyti

ALBERT T. AUKERS, PRESIDENT

"Where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS

3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILLINOIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9 - 4;
Thursday, 9 - 8; Friday, 9 - 6;
Saturday, 9 - 1; Wednesday closed.

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue Chicago 36
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

TAUPLYK

STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILLINOIS Virginia 7-1141

• Turtas \$84,000,000 • Ats. Fondas virš \$8,000,000 •

54 metų bėgyje Bendrovė visuomet išmokėjo taupmenas pagal pareikalavimą.

- PASKOLOS NAMŲ REMONTAMS duodamos be jokių priedinių paskolos sudarymo išlaidų
- NAMŲ PASKOLOS duodamos lengvomis sąlygomis iš žemiausių nuosimčių.

JUSTIN MACKIEWICH, Valdybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH Jr., Prezidentas

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antrad. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtad. 9 iki 8 val. vak.
Penktad. 9 iki 4 val. vak.
Šeštad. 9 iki 12 val.

4 1/2%

Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36
GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Subscription Rates: In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$13.00, pusei metų \$7.00, trimis mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniai — iki 12-tos.

Vokiečių prekyba su komunistais

Vakarinės Vokietijos vyriausybė, kuriai vadovauja krikščionių demokratų vadas Konrad Adenauer, labai užsigavo senatoriaus Humphrey kalba, pasakyta JAV senate.

Hubert Humphrey, demokratas iš Minnesotos ir daugumos vado padėjėjas senatė, pasakė, kad Bonos vyriausybė trukdo JAV-ų pastangas pasiekti naudingų susitarimų su Sovietų Sąjunga, bet tuo pačiu metu "mūsų sąjungininkė Vakarų Vokietija daro didelį biznį su sovietų bloku".

Kanclerio Adenauerio vyriausybės pareigūnai skundžiasi, kad tai esanti "neteisinga ir keista kritika". Vokiečių Federalinės Respublikos prekyba su komunistų šalimis, sakė jie, sudaro tik 4 nuoš. Vakarų Vokietijos užsienio prekybos. Be to, jie primena, kad prieš trejetą mėnesių, JAV-ams paraginusi, Bona privertė panaikinti sovietų užsakymą požeminių aliejaus ir dujų vamzdžiams, kurį buvo gavusios Vakarinės Vokietijos firmos.

Šitie faktai, anot Bonos vyriausybės, liudija, kad jos politika "nėra dvideidė". Bet jos pasisiekimas šiek tiek šlubuoja. Jei JAV turėjo "raginti" panaikinti sovietų užsakymą vamzdžiams už kelis milijonus dolerių, tai reikšcia, kad pati Bonos vyriausybė nebuvo priešinga biznio darymui su Maskvos imperija. Pagaliau, ji pripažįsta visą laiką vedanti prekybą su rytine Vokietijos zona, kurią valdo Walter Ulbricht.

Ji supyko dėlto, kad sen. Humphrey pasakė tiesą.

Nikitos poilsio palocius

Penktadienį valstybės sekretorius Dean Rusk su keliais palydovais buvo svečiuose pas Nikitą Chruščiovą. Nikita juos priėmė ir vašino savo vasariniame palociuje Gagroje, ant Judosios jūros kranto. Užsienio korespondentams buvo leista tą puošnią diktatoriaus poilsio rezidenciją apžiūrėti.

Palocius viduje įrengti naujausios mados patogumai — maudymosi prūdas (swimming pool), gimnastikos ir pramogų salės; ant sienų ir grindų brangūs kilimai. Iš oro prie svarbiausiojo dviejų aukštų namo yra įtaisyta keltuvas (elevatorius), kuris užveža ant pokščio stogo norinčius pasikaitinti saulėje. Prie palocius didelė lanka, per kurią takai veda į pušyną.

Tokios puikios rezidencijos pavydėtų Chruščiovui stambiausi Amerikos milijonieriai. (Prezidento Kennedį vasarnamis Cape Cod iškyšulyje prie Hannis Port, yra labai kuklus pastatas.)

Bet Chruščiovas ir artimi jam asmens turi puošnų

poilsio namų ir kitose vietose: už keliolikos mylių nuo Maskvos, taip pat Jaltoje ir kitur, kur seniau atostogavo Rusijos carai, kunigaikščiai ir grafai.

Kiek tarnų ir tarnaičių reikia tiems namams prižiūrėti ir aukštosios ponijos užgaidoms patenkinti!

Nikita gyvena prabangoje, o Rusijos ir pavergtų tautų proletariatas skursta, šiaip taip atsigindamas nuo bado.

APŽVALGA

APIE INTERNACIONALUS

John Chamberlain, nuolatinis "Chicago's American" bendradarbis, mano, kad raudonas Kijijos diktatorius Mao Tse-tung, galutinai susipykęs su Chruščiovu, atskels daugelį komunistų partijų nuo Maskvos ir sudarys iš jų naują komunistinį Internacionalą, kuris būtų sąjunga su vakarams, negu maskvinis komunistams.

Emės apie tai kalbėti, Chamberlain užsimanė papsakoti apie "komunistų internacionalų" istoriją. Ir, rugpj. 2 d., rašo

"Iki šiol buvo keturi komunistų internacionalai. Pirmasis buvo Marksas. Jis sugriuvo, nes buvo peranksti atsiradęs. Antrasis, arba socialistinis, internacionalas buvo išbuvojęs prieš Pirmąjį pasaulinį karą.

Trečiasis internacionalas buvo Lenino, sudarytas iš atskilusių grupelių Šveicarijoje.

Chamberlain prasišlenkia su tiesa.

Pirmasis internacionalas nieko bendro su Leninu, Stalino, Chruščiovo arba Mao Tse-tungo komunizmu neturi. Pirmasis internacionalas, kurio oficialus pavadinimas buvo, angliškai — International Workmen's Association, vokiškai — Internacionale Arbeiterassoziation, buvo įsteigtas tarptautiniame darbininkų kongrese Londone, St. Martin's Hall, 1864 m. rugpj. 28 d. Marksas kongrese nedalyvavo.

Sumanymas tą kongresą šaukti kilo maždaug tuo pačiu laiku tarp Prancūzijos ir Anglijos darbininkų, rezultate masinių protesto mitingų prieš Rusijos caro valdžią, kuri sutremė ginkluotomis jėgomis Lenkijos—Lietuvos sukilimą 1863 m.

Europos valdžios sukilimo neparemė, nes jos simpatizavo carui. "Lenkmečiui" pasibaigus, atšalo ir liberalinė

miesticionija, kuri pradėjo kėlė balsą prieš Rusijos despotizmą. Bet pasiliko ištikimi laisvės idėjų sąmoningieji Europos darbininkai, ir jie nutarė pasiųsti savo delegatus į Londoną susitarti, kaip toliau veikti.

Kongresas Londone, pirminkaujant profesoriui Beesly, nutarė įsteigti pastovią tarptautinę darbininkų organizaciją ir išrinkti komitetą jos tikslams suformuoti ir įstatams paruošti. Komitetas kreipėsi į žinomus tais laikais Europos veikėjus, kad jie padėtų šitą darbą geriau atlikti. Tarp kitų buvo prašyti Karolis Marksas ir Italijos revoliucioninkas Mazzini.

Marksas projektas buvo pripažintas geriausiu ir buvo priimtas vienbalsiai. Marksas tada perėmė Internacionalo vadovybę.

Tarptautinė Darbininkų Asociacija turėjo didelį pasisekimą, bet, išgyvavus apie 10 metų, ji pakriko. Svarbiausios priežastys, kurios suardė šį Pirmąjį Internacionala, buvo Prancūzijos-Prūsų 1870 metų karas, nelaimingas Paryžiaus Komunos likimas (1871 m.) ir rusų anarchistas Michail Bakunin, kuris Tarptautinę Darbininkų Asociaciją suskaldė ir įsteigė savo "revoliucinio socializmo" internacionalą.

Bakuninas buvo tikrumoje Lenino dvasios tėvas. Antrąjį Internacionala, įsikūrusį 1889 m., taip pat apgriovė karas — Pirmasis Pasaulinis karas — ir suardė Rusijos "revoliucinis socialistas" — Leninas.

Leninas įsteigė savo komunistinį internacionalą (Kominterną) ne Šveicarijoje, kaip rašo Chamberlainas, o Maskvoje, 1919 m. Bet Stalinas jį formaliai uždarė Antrojo Pasaulinio karo išvakarėje, norėdamas gauti JAV paramą prieš Hitlerį, su kuriuo tačiau jisai, netrukus pats susitarė.

Numirė meška, mesk ir dūdas.

NEKALBĖK NETIESOS

P. STRAVINSKAS

POLEMIKĀ LAISVINIMO KLAUSIMAIS

I. Dirvos 1963.VII.12 d. nr. p. V. Rastenis aiškina:

1) kad Vliko veikėjai stengėsi Vlika padaryti Lietuvos vyriausybę;

2) kad tam priešinusis Vliko opozicija, atseit, tautininkai su frontininkais;

3) kad Vlikas apšaukęs tą opoziciją "laisvinimo veiklos ardytojais", "okupantų talkininkais" ir siekęs ją "sutvarkyt";

4) kad minėta opozicija dėl to pasitraukus iš Vliko.

II. Dabar pažirėkime, ką sakė autentiški faktai.

1) 1946 m. Vliko pirmininkas prel. M. Krupavičius, krikšč. dem. lyderis, nežinodamas tikrai, kuo laikyti Vliko Vyk. Tarybą, kreipėsi oficialiu raštu į Vliko Teisų Komisiją ir prašė jos pareikšti savo nuomonę tuo grynai teisiniu klausimu.

2) Teisų Komisija tada sudarė šie kolegės teisininkai ir tam tikrų politinių grupių atstovai Vliko: (1) L. Smulkštys, valst. liaud. atst., (2) Dr. Br. Nemickas, tautininkų atst., (3) Vyta. Vaitiekūnas, frontininkų veikėjas ir ideologas, formaliai veikęs LDF įgaliojimais ir (4) Silv. Balčiūnas, tada Vlike atstovavęs, rodos, LCS (tikrai neturima duomenų).

Toji keturių teisininkų komisija savo trimis balsais prieš vieną balsą 1946.XII.7 d. nutarimu išaiškino, kad:

a) Vliko Vykdomoji Taryba esanti Lietuvos valstybės Ministrų Kabinetas;

b) pats gi Vlikas, atseit, esąs Lietuvos Seimas.

Tą nutarimą — išaiškinimą priėmė ir pasirašė: tautininkų Dr. Br. Nemickas, frontininkų — LDF V. Vaitiekūnas ir, rodos, LCS (tikrai neišaiškinti) Silv. Balčiūnas.

Su juo nesutiko ir jam griežtai prieštaravo Liet. Valst. Liaudininkų L. Smulkštys, atsisakdamas jį netgi pasirašyti (kas liudija jo labai griežtą protestą). Šis faktas konstatuotas kol. V. Vaitiekūno pasirašytoje pastabose, padarytoje po tuo nutarimu.

3) Taigi šiais tikrais ir neiginčijamais faktais konstatuojama:

a) kad anuomet (1946) Vlika padaryti Lietuvos valstybės įstatymų leidžiamąją valdžią (seimą), o jo Vyk. Tarybą — Ministrų Kabinetu

stengėsi ne kas kitas, o, pirmiausia, tautininkai ir frontininkai, kurie vėliau dėl visai kitų motyvų iš Vliko pasitraukė, sudarė Vliko opoziciją ir šandien Vlika laiko nieku, tik eiline "visuomenine organizacija";

b) kad krikščionys demokratai tuo klausimu laikėsi rezervuoti, antraip Vliko pirmininkas prel. M. Krupavičius, krikšč. dem. lyderis, nebūtų tuo reikalu kreipėsis į Vliko Teisų Komisiją, prašydamas jam išaiškinti, kas yra Vliko Vyk. Taryba;

c) kad Liet. Valst. Liaudininkai toms pastangoms griežtai prieštaravo, ką, kaip sakoma oficialiai paliudijo kol. V. Vaitiekūnas savo pastaba, padaryta po TK 1946.XII.7 d. nutarimu.

III. Turėdamas prieš akis Vliko opozicijos (tautininkų ir front.) anuometinę (1946) ir dabartinę laikyseną, vadinasi, jos prieštaravimus pačiai sau, aš pereitų (1962) metų balandžio 12 d. "Naujienose" išsiaiškinti minėtąjį tautininkų ir frontininkų žmonių pasirašytąjį 1946.XII.7 d. nutarimą ir pateikiu jiems šiuos du klausimus:

1) Jeigu Vliko Vykdomoji Taryba, kaip anksčiau aiškinote, iš tikrųjų, buvo Lietuvos valstybės vyriausybė, tai kodėl dabar Vlika skelbiate esant, nieku — tik eiline "visuomenine organizacija"?

2) Jeigu Vliko Vyk. Taryba niekada nebuvo taja vyriausybė, tai kodėl anais 1946 metais aiškinote, kad ji tokia yra? Kada netiesą sakėte — 1946 metais, ar dabar?

IV. Patekęsi į šias jos pačios užsispėstas žabangas, toji Vliko opozicija iki šiol tylėjo, atrodo, lyg ir supratusi savo prieštaravimus pačiai sau.

Bet štai dabar p. V. Rastenis, kalbėdamas apie rimtą dalyką (Vliko teisingą prigimtį) savo nerimto pavadinimo straipsnyje "Kripta ar skusta", neturėdamas gėdos ir atsakomybės jausmo, vėl išskėlė tą patį klausimą, kaltindamas kitus už savo ir savo idejinių bendrakeleivių nuodėmes ar, sakykim, paklaidas.

1) Šito žmogaus begėdiškumas ir cinizmas, pirmiausia, pasireiškia tuo, kad jis tą rimtą teisinį (Vliko teisinės prigimties) klausimą "svarsto", pasakodamas anekdotą apie dėdą ir boba, besiginčijusius, ar jų pie-

va "kripta ar skusta"... (Iš to, matai, ir jo labai "graži" "teisinio" straipsnio antraštė...).

2) Jo pametimas atsakomybės jausmo ir absoliutus nesiskaitymas su jokia teise ir morale pasireiškia tuo, kad jis savo ir savo idejos draugų paklaidas, lyg kokią nuodėmį našta, nori sukrauti visai nekaltiems, ant niekuo nedėtų žmonių pečių.

a) Kada žmogus savo kaltę suverčia kitiems ir juodindamas kitus, spaudoje save išisistato baltu, tai toks netiesos skelbimas yra daugiau nei sąmoningas melas ir apgaulė — tai yra augščiausio laipsnio nedorybė ir nesąžiningumas.

b) Šitaip besielgias politikas pats save diskvalifikuoja, vadinasi, refleksiškai praranda teisę ne tik vadovauti tai ar kitai grupei, bet ir išvys reikštis toliau politinėje veikloje.

V. Ne mano reikafas kaltinti čia tą save prie gėdos stulpo prisikalvų Vliko opozicijos politiką. Tegul jį kaltina ir atsakomybės už jo žodžius pareikaliauja, pirmiausia, tie, kurių vardu jis kalba ir kurių moraliniu autoritetu jis dedasi, žinoma, jei jis veikia be jų žinios ir pritarimo.

Tam vyrui noriu čia pasakyti tik labai kuklų žodį, būtent, paprašyti jį atsiminti, kad jis priklauso politinei grupei (tautininkams), kuri skelbiai išpažįstanti krikščioniškąją moralę; todėl jam, kaip ir visai jo grupei, privalomas aštuntasis Dievo įsakymas — Nekalbėk netiesos!

Vilniaus spauda pranešė apie operos-baletu teatre pasirodžiusius dainininkus-debutantus. Trys yra Valst. konservatorijos auklėtiniai: E. Kuodis pasirodė Alfredo partijoje "Tra viatos" operoje, M. Tarabildaitė Mozarto operoje "Visos jos tokios" ir J. Janulevičius — Sparafučiūlis vaidmenyje "Rigoletto" operoje. Maskvos Čaikovskio vardo konservatorijos diplomantė Birutė Almonaitytė (mezosopranas) šią vasarą Vilniuje pasirodė Olgos vaidmenyje Čaikovskio operoje "Eugenijus Oneginas". (E)

Nedėkingas daktaras

Motina skundžiasi daktarui, kad už vaiko gydymą sąskaitą per didelę išrašė.

— Nepamiršk, tamsta, aiškias daktaras, — kad aš tamtos tymsai sergantį vaiką mažiausiai dešimtį kartų lankiau asmeniškai.

— O tamsta nepamiršk, kad mano vaikas visą mokyklą ty-mais apkrėtė! — argumentavo motina.

KELIONĖJE PENKIASDEŠIMT DIENŲ

JUOZAS KARIBUTAS, Hollywood

15. (Tešinsy)

— Daug esu skaitęs ir studijavęs apie Pabaltijo tautas, — atsakė.

Pasakojo apie Jamaiką. Nusitebav, kad kraštas turi tik du procentu raštingų žmonių. Tiesa, kad tik besikuriąs ir nepriklausomybę atgavęs 1962 m. gegužės mėn. 1 d., bet nepriklausomybės dieną švenčia rugpjūčio mėn. 1 d. Tai dėl tam tikrų priežasčių — pridėjo.

Jis daug pasakojo apie Jamaiką. Vėliau kalbėjome juodųjų klausimu ir priėjome bendros išvados, kad jei jie būtų tvarkingi, švarūs ir darbštūs, niekas jų nesibaidytų ir traktuotų, kaip ir visus kitus žmones. Įtikinėčiau, kad jis prie savo pasakaitų būtinai įgyventi, kad turi mokytis iš kitų žmonių darbštumo, pareiškungumo, kultūringumo, teisingumo, ir visą eilę kitokių dalykų suminėčiau.

Kada pasiekėm Madisoną ir jis paklėjo autobusa, pro langą pažvelgęs pamaciau, kad sniegas kranta iš aukštybių ir margina žemę įvairiais raštais.

Ištaisiau vėl prie lango, kad galėčiau stebėti aplinką ir gamtą. Vis krenta ir krenta taip senai matytas sniegas. Jis pamaužia vis daugėjo ir nuklono laukus taip baltai, kaip puikniu kilimu kambarį. O buvo gražu; lygūs laukai, krūmokšniai, kurne-kur ūkiai, ir visa taip panašu, kaip Lietuvos žemaitijoje.

Slapdriba. Žemumos, berzeliai! Jų taip daug, kad pilni miškeliai vien berzeliai. Ant arimo krinta sniegas. Per jį vos permatomas miško silueta. Tiršto sniego, lyg rūkio priedangoje, matosi eilės telefono stulpų, tarytum kryžiai. Visur taip balta-salta! Uuuu! Išlipęs sustojimo vietoje nusipurčiau. Netoli matosi mašinos, jos taip apsnigtos, kad vargu galima žinoti, kas ten yra. Išlipęs iš autobu-

so prieinu prie pirmos pasitaikiusios mašinos ir imu visą saują sniego; gaučiau ir metu skersai gatvę... Štai vėl po dešimties metų sniegas mano rankose! Džiugsmingi-gai pasigiriu aš vienam iš keleivių. Net šalčio nebejauciu. Taip sužadintais esu... Priesiminimai stojasi prieš akis. Ak, taip jau tirtuviska viskas. Visa aplinkuma, gamta... viskas, viskas.

Sėdam po vakarienes vėl keliauti. Sėdžiu prisiplojęs prie lango, kaip kadais būdamas mažas tėviškės namuose. Skirtumas tas, kad čia langas neužrašęs ir nereikia pra-pūsti bei kitokiomis priemonėmis atšildyti. Taip jau balta, kad žemės niekur nebe-galima žiūrėti. Štai visur balta: eglės lyg baltuose rūbese vaidilutės. Atrodo, kad ims-giedoti eidamos prie aukuro! Jų tiek daug. Jos taip sunkiai tų savo baltą apdarą išlaiko. O tujomoje, kiek galima perkrentantį sniegą pramatyti, — paskendę viensėdžiai. Viskas, viskas taip sava ir mie-la... Nejučiomis posmuojasi: Paskendę vienkiemiai pukuos, Praskridę žiedų dienos!

O varge, kas gi tau dainuos? Kai paliksi tu vienas? Kitar ant apsnigtų medžių šypsoi besiskleidžią pumpu-berai. Beržai susimastę, nuleidę savo šakas lyg pavargę gandrai sparnus, liūdnai spokso į pravažiuojantį. Štai sutema gaubia visa aplinką. Nieko nebegalima atskirti. Tik vienkiemiai savo žiburėlius uždege blizgia, kaip vilko akis. Nejučiomis atrodo, kad keliauju į tėviškę prieš pat Kalėdas! Ten, štai ten, rodos, ir pakelėse vienkiemis pažįstamas. Štai loja šuo! Jo balsas nuaidi per laukus. Tyla, tylu! Tai bus Kūčių vakaras, — spėjau aš. Taip, juk nekarta tada skubėjau baltais keliais Kūčiomis į savo mielą šeimos židinį. Taip, tikrai, kaip Kūčių naktis! Tatriu sau vienas. Nenoriu matyti keleivių; bijau, kad kas neužkalbintų ir nepabudintų iš tų svajonių, taip man mielu ir brangių!... Užmerkiau akis. Rodos, matau, jog esu visai netoli savo tėvų kiemo. Motina prie šulinio siekia senti ty-ro vandens, grįžusi pagirdyti ketina... Sugingda virtis, o aš prakalbinu ją taip svel-

niai... paprasau paimti iš mano rankų lengvą portfeliuką, o aš imu kibirą vandens ir, išbėgavęs jos rankas, atpalaiduoju ją nuo sunkios kibiro naštos... Ak, juk meilės panorau šiuo momentu patirti ir... atsiradau vėl realybėje. Niekad, niekadots ta pasaka, kuri buvo maloniausia iš viso gyvenimo, nebesisikartots!

Per balto sniego autostradą lekiamo vis tolyn. Sutema apsupo ir balto audeklo plotą. Jaučiu, kad šito, ką išgyvenu vienšias prieš šito lango, niekad nepamiršiu. Tai buvo vizija. Maloni vizija. Jei kas tada būtų mane paklausęs susimastymo priežasties, būčiau atsakęs: Minutė tėviškėje buvau, mane šiaurė vilioja. Esu paklydęs!

Buvo jau gerokai po dvylikos, kai pasiekėm Minneapolis. Naktis čia pavirto į juodą šydą, kuriame išdykėliai vai-ka'i idėjo baltų plėmų. Kur ne-kur baltoja sniego kloteliai. Nespėjo iširti. Įvažiuoju į St. Paul, visas miestas jau miegojo saldžiu miegu. O didmiestas Minneapolis buvo dar gyvas ir jud-

rus, savo nakties gyvenimu besidžiaugiąs.

Minneapolis

Rytojaus diena prisikėlė visus, kurie, numus į šį miestą įvažiuojant, išsėjos. Dabar matau pilną miestą žmonių. Šaltoka. Jokio ženkloto, kad pavasaris netoli.

Išeinu ir aš lankyti nematyto miesto, kuris būdamas šiaurės vaikas mane geriau supras. Bokštai, namai, skubantys žmonės. Anksčiau ke-levišis esi, — rodos, kiekvienas praėivis man tą sako.

Nesusišokiau kur eiti. Bet štai pamaciau labai jau aukštą namą su dar aukštesniu bokštu. Gal ten aš ir gausiu visas reikiamas informacijas, — pagalvojuau.

Visur čia gali pasiekti pėsčiomis. Nedidelis nuotolis ir iki pastebėto "dangoraižio". (Bus daugiau)

Dažniausias klausimas Sykj reporteris paklausė žilnomiausią metre d'hotel Pierre Segers, ko daugiausiai svečiai klausia?

Segers atsakė: — Daugiausiai klausia, kur toiletas?

Režiminių padugnių byla Klaipėdoje

Liepos 3-11 d. Klaipėdoje buvo teisiami septyni jauni nusi-kaltėliai. Jų vienas — inžinie-rus-architektas Juozas Krivic-kas, kiti — laivų statyklos šalt-kalvis P. Gudaitis, kirpėjas A. Grušauskas, Vietinio ūkio pro-jektavimo inst. technikas Raim. Pranulis, elektrikai V. Fiodorovas, A. Portnovas ir jėreivis S. Ulanovas buvę spekuliantai, spe-kuiliuodavę "padėvėtai užsieni-ams skudurais", dar platindavo pornografiją, savo butus užleis-davę orgijoms rengti. Visi nusi-kaltėliai, teigė Vilniaus "Tiesa" (162 nr. liepos 12) buvę pasi-ryžę niekšybėms už pokelį kram-tomosios gumos, suglamžytą do-lerį, porą dėvėtų niloninių koji-nių... Bylos nuosprendžiu Krivi-cas ir Pranulis nuėistai po 7 m. laisvės atėmimo, įkalinant grie-žo režimo pataisos darbų kolo-nijoje, Ulanovas nuteistas 5 m. kalėjimo, kiti po 3 ir po 2 m. kalėjimo bausmėmis. (E)

NAUJIENŲ VASARINIS PIKNKAS įvyks š. m. rugpjūčio 18 d. BUČO PARKE Willow Springs, Ill.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076

Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikta antrodieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REdpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštadienį tikta susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-2444

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akių ir moterių ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1—4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. Ofiso: 247-0400, Rezid. 737-1377

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGOS
736 WEST 35th STREET
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak.: 6—8. Sešt. 10—11. Trečiadien.
susitarus. Dienos metu tel.
CA 5-5010

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00—2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2—4 ir 6—8 val. vak.
Seštadieniais 2—5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais už-
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiadien.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

**VAIKŠČIOJIMAS PAGAL RECEPTĄ
IR VAIKŠČIOJIMAS PAGAL NORĄ****Naudingi Vokietijos daktarų patyrimai**

Vienas valstybinio Vokietijos kurorto Bad Pymont daktaras drauge su vienu universiteto matematikos — statistikos instituto pagalba, atitinkamoms valdinėms sveikatos ištaigoms paremiant, padarė nuostabių tyrimų, kaip ir kiek galima vaikščiojimą naudoti kaip "vaistą" sveikatai pataisyti ir sveikatai išlaikyti.

Nors tas vaikščiojimo vaistas nėra galimas prirašyti pagal receptą kaip kokios tabletės ar pilulės, po kelias iš karto ir po kelis kartus per dieną priimti, vis dėlto vaikščiojimui kaip vaistui buvo

moksliskai nustatytas pakentčiamai aiškus dozavimas, su kuriuo verta smulkiau susipažinti ir gydytojams ir gydomiesiems.

Tų tyrimų dėka jau yra galima vaikščiojimą kaip vaistą gana tiksliai dozuoti ir jį kaip naudingą receptą siūlyti širdžiams ir kraujotakai negalavimams sergantiems ir rankas įduoti, rašo d-ras Heinz Graupner vokiečių spaudoje.

Tyrinėtojai pradėjo nuo matavimų specialiais prietaisais, kokių būdu, kaip ir kiek sveiko žmogaus kūnas savo kalorijų ir kitokių energijos išteklių suvartoja sėdint, stovint, einant lygumomis, lipant į kalvą ir lipant į kalną.

Zmogaus kūnas tam tikrą kalorijų kiekį (Quantum) sunaudoja net ramiai lovoje gulint. Šitą gultin suvartojamą kvantumą daktarai pavadino pagrindiniu.

Zmogui atsistojus į kojas pagrindinis kvantumas taip pat po 10 minučių padaugėja apie 40%.

Zmogui pradėjus eiti lygiu keliu (lyguma) — padaugėja iki 60%.

Zmogui pradėjus eiti nežymiu pakilimu, 5 nuošimčius arba 5 metrus šimto metrų distancija aukštyn, po dešimties minučių kalorijų sudorėjimas nuo pagrindinio (gulėjimo) kvantumo pakyla iki 177%; lipant aukštyn nuošimčių (metrų) pakilimu — iki 182% ir lipant 11% pakilimu kalorijų suvartojimas prašoka net 200 nuošimčių.

Turint nustatytus šiuos pagrindinius apskaičiavimus su sveikais žmonėmis, daktarai Bad Pymonte perėjo prie tolimesnių tyrimų — su nesveikuojančiais.

Turintiems kraujo apytakos negalavimus asmenims buvo nustatyti vaikščiojimo įvairus atstumai derinant taip, kad vieną žingsnį žengiant kvapas būtų įtraukiamas, kitą žingsnį žengiant išleidžiamas.

Buvo nustatyta vidutiniškai eiti po 36 žingsnius per minutę, taigi po 18 kartų per minutę įkvėpuojant ir 18 kartų iškvėpuojant.

Per 20 minučių jie lygumoje nuvaikščiojo nuo 700 iki 750 metrų (1 metras lygus 1.1 jardui). Lipant į kalvą distancija buvo mažesnė: Pavyzdžiui lipant 11% pakilimu (11 metrų pakilimo per 100 metrų distanciją) per 20 minučių buvo nueinama nuo 500 iki 550 metrų. Šitie negalaujantieji turėjo širdies vožtuvų arba širdies raumenų defektus, greitą pulsą, žemą arba aukštą kraujo spaudimą, ir į angina pectoris (krūtinės angina) panašius simptomus ir nereguliarų širdies mušimą. Žodžiu, visi šie negalaujantieji priklausė tokiai pacientų grupei, kuriai visi daktarai prirašo kasdieninius pasivaikščiojimus.

Matuojant tokių asmenų pasivaikščiojimo rezultatus buvo nustatyti labai reikšmingi duomenys.

Paniskėjo, kad vaikščiojant lyguma tokių žmonių pagrindinis kvantumas, t. y. kalorijų suvartojimas pakyla visu 100 nuošimčių, o vaikščiojant kad ir tik 5 nuošimčių pakilimu (einant į kalvą) tas kvantumas prašoka iki ir daugiau 200%.

Visi kitaip atrodė po poros dienų, kada pacientai per tą laiką buvo patenrinuoti. Tada kūnas dirbo daug ekonomiškiau ir toli gražu nebevartojo

tieki daug energijos lipant į kalvą, net pagaliau prisiderino sveiko žmogaus energijos suvartojimui. Taigi, pacientas palaipsniui atgavo normalią energijos ekonomiją.

Kvapo trūkumas ir pagreitinatas pulsas (kas tokiems ligoniams pasitaiko tarp 6 ir 8 minučių pradėjus eiti) rodo, kad širdžiai pritrūksta deguonio, kurį ligonis stengiasi papildyti giliais kvapo įtraukimais, kas geriausia yra padaryti sustojus vietoje, kol tas kvapo trūkumas ir pagreitinatas pulsas praeina. Tada ligonis vėl gali eiti. Tik jokiū būdu negali eiti į kalvą anksčiau kaip po vienos dviejų savaitių vaikščiojimo lygumoje iki 20 minučių protarpiais. Tik kada pacientas jau gali be jokio nusiskundimo nueiti puse valandos lyguma, jis gali jau pradėti tūlį tarpą ir į kalvą iki 5 metrų kilimo palipti. Aukščiau kaip 11 nuošimčių, tai yra 11 metrų pakilimo 100 metrų distancijai šie daktarai jokiū būdu nerekomenduoja. Sako, nėra ir reikalo.

Šitokiomis eismo dozėmis daktarai siekia paciento organizmą įpratinti labiau taupyti savo energiją ir palaipsniui sustvirtinti savo širdies raumenis.

Kas lyguma eidamas jaučia kvapo trūkumą, jokiū būdu neprivalo savo atostogų važiuoti į kalnus.

Pasivaikščiojimas su savo šuniu

Tūlas gi Barney R. Francisco iš mormonų sostinės Salt Lake City rašo, kaip jis ir jo žmona "dajaunėjo" bevažiūdami savo šunį Tipą pasivaikščioti!

Francisco rašo Week žurnale, kad jis ir jo žmona Dorothy susilaukė pusamžio pajuto paliaukius storėjant ir išitikię, kad paprastas pasivaikščiojimas, meškeriojimas, kartais paplaukiojimas ar vienu kitu aukštu laiptais palapijimas mažą tegelbsti, nutarė išnaudoti savo Tipą ir abudu kasdien pakaitomis su šuniu išėjo vaikščioti, bet taip, kaip šuo nori, tai yra risciū, neretai net suoliais!

"Pradžioje miesto parke po vieną — du bloku pagreitintai eidamas, trečią bloką jau leidausi risciū bėgti, o po mėnesio laiko po keletą bloką su Tipu bėgome kiek išskirdami", rašo Francisco. Kai Dorothy pamatė, kaip entuziastiškai aš ir Tipas bėgiojame, reikėjo: jis laimėjo po du pareikėjo: jis laimėjo podu pabėgiojimus kasdien".

"Dabar reguliariai bėgiojame miesto Liberty Parke po pusantros mylios kasdien. Kai kurie žmonės į mus sustodami žiūri, kaip ir "kvankterėjusius", kaip mes vienas, pasakui kitas bėgame paskui liežuvi išleidusi šunį, rašo Francisco, bet čia pats apsidžiaugia:

"Dabar, dvejus metus su šuniu bėgioję aš ir mano žmona jaučiames dvidešimt metų jaunesni. Nebevalgydamas tiek daug kaip seniau ir gyvai pabėgiojdamas aš nnumėčiau svorį iki normalaus 160 svarų svorio, o Dorothy atgavo liemens juostą kaip 26 metų mergaitė, ir mūsų Tipas yra

sveikiausias ir gyviausias šuo visoje apylinkėje".

Garsusis Amerikos širdies ligų specialistas, buvęs prezidento Eisenhowerio asmens gydytojas, Dr. Dudley White, užgirdamas Francisco su šuniu bėgiojimo sportą, nuo savęs priduria: "Net labiausiai suminkštėjęs viduramžis vyras ar moteris, jei tik neklūdo kokia svarbi liga, gali pasiekti to pat, ką Francisco ir jo žmona pasiekė. Yra ir daug kitokių aktingų mankštų būdų, kaip spartusėjimas, saugus dviračių važinėjimas, teniso ir golfo lošimas, plaukiojimas ir čiuožimas. Prie to sąrašo galima pridėti ir su šuniu bėgiojimą".

Jei daktarai nešikina, paklausykil prezidento Prezidentui Kennedy iš sa-

Metinė Mirties Sukaktis
A. A.
PETRONELĖ BRIZGIS
Pagal tėvus Čiukitė
Gyv. Momenca, Illinois

Mirė 1962 metų rugpjūčio mėn. 12 dieną, sulaukusi 64 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Suvalkių gubernijoje, Lūbavo miestelyje.
Amerikoj išgyveno 49 metus. Palaidota 1962 m. rugpjūčio 16 dieną Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę vyras Antanas, sūnus Walter Brizgys, marti Lita, duklė Evelyn Nelson, svogeris William Brizgys, jo žmona Helen ir šeima, giminaltis Vyskupas Vincentas Brizgys, Simonas Brizgys ir šeima, Juozas Brizgys ir šeima, Petras Brizgys ir šeima, Antanas Kapara ir kiti giminės ir draugai.
Lietuvoje liko sesers vaikai.

Mes Tave, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūnie Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, duklė ir kiti giminės.

WILLIAM ZALAGENAS
Mirė 1963 m. rugpjūčio 10 d., 11:50 val. vakara, sulaukęs 46 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko nuliūdę: 3 seserys: Anne Kaneski, svogeris Stanley, Sophie, Helen Carlson, svogeris Jack, 2 broliai: Frank, brolienė Stella ir Richard Zallis, brolienė Irene, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituania Avenue.
Trečiadienį, rugpjūčio 14 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios ir Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingo pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. William Zalagenas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pastutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Seserys, broliai, svogeriai, brolienės ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

Metinė Mirties Sukaktis
A. A.
PETRONELĖ PAVILIONIS
gyveno 2219 West 23rd Place
Chicago, Illinois

Mirė 1962 metų rugpjūčio mėn. 12 dieną, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Kupiškio miestelyje. Palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Paliko nuliūdę: pusseserė Mary Leppa, brolio vaikai: Antanas Pavilionis, Charles, Bernice ir Fausta Pavilionis ir kiti giminės ir draugai.
Mes Tave, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tėbūnie Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdusi lieka:
Mary Leppa.

vo įtemptos dešimties dienų kelionės Europoje, Baltojo Namų personalas nustėjo, kaip jis grįžęs taip gyvai jaučiasi. Vietoje nuėjęs porai savaitių ilsėtis, nuėjo golfo pašalinti, ir per spaudos konferenciją atrodė labiau atsigaivęs negu prieš išskridamas į kelionę. Zingėdių reporterių apsuptas ir klausinėjamas, prezidentas atsakė, kaip atsakytų kiekvienas per savaitgalį iš Chicago pėsčias nuėjęs į Sandūnus!

"Pasitraukimas iš to ofiso man tai padarė (Getting out of that office did something) prisipažino prezidentas!

J. Pr.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba lūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikais, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5325 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS
Telegrama /
Visas Pasaulio /
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams /
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

Aikštė automobiliams statyti

**Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS**

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Naujų didelių trokai - Nraujausi kraustymo trokai
Ilgu metu patyrimas - Pigus ir sadiolingas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 N. 69th Chicago 36 Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

GYVENIMAS-TAI LAIMĖ...

MIELAS VYTENI!

Esu tau rašiusi, kad iš visų žmonių, vaikšiojančių pėsčiomis, vienaip ar kitaip apsisunkusių įvairiais nešuliais, man mieliausias ir laukiamiausias pastininkas. Jis kasdien atneša baltuosius popierio lapuose taiklingai susirikiavusių daug daug lietuviškų žodžių, o tarpe jų kartais ir tavo laišką, kviečiantį Australijos girių medžių sakais ir skujomis. Jeigu, Dieve mylėk, jis kada pro mano trobelę praeitų, aš išsielvotu ir ilgesio, tur būt, nesulaukčiau rytojaus dienos.

Štai šiandien, man beskalbiant žlugtelį, gerai išmirkusį plačiai išgarsintame, iš tikrųjų jokius aūdinius negadidančiame moderniška šarme, ir bedžiaustant (tuoj sužinosi kodėl) nepastebimai savo įprasline šypsena užteka jis ir iš palaiminto krepšio, tarp ko kita, iškviečia ir tavo laišką. Voko kampe, vidury pašto ženklų, tupinti graži beždžionkytė man ryškiai atkuria glios senovės vaizdus, kada žmogus buvo taip nuostabiai pritaikytas kovoti su aklai dėsningomis gamtos jėgomis.

Dabar, XX amžiaus antroje užuogačioje, gyvendama Market Parke, brangiausiai įkainotai,

vietos atžvilgiu, miesto dalyje, beveik nuolat pasigendu tujų primityvių, gelbėtis nuo gamtos nusičiaudėjimų, priemonių — ir Odisejo plausto.

Kaip visuomet, labai įdėmiai skaitydama tavo laišką, įstrigau į mintį, kad lyg ir betempias bures, palikęs ant kalniuko savo sodybėlę ir vagilius "skadadarius" simpatingus kaimynus, mėgintum ruoštiis atburiuoti į lietuvių sostinę — Čikagą. Tai aš tau nepatarčiau, jeigu nesi baigęs kokios "navigacijos" mokyklos, neturi, jokiai senai pedagogiškai nekludant, atsiskleidusių polinkių drėgmės sportui, ar nesi koks jūrų skautas.

Nors gyvenamo krašto technika tiek išsilapojus, pražydusi ir, sako, pirmaujanti pasaulyje, kad jau kai kas, bolševikiškas kumtelėtas į pašone, pasileido lėkti apie žemę; bet namų savininkų ne visų kišenės pakankama turinio ir tūrio (patalpos) sustatyti po savo namais prietaisus, saugojančius namų rūsius (beismantus) nuo miesto įrengtos "kanalizacijos". Mat, rodos, ir ne per daugiausiai palijus, rūšiai pavirsta plaukiojimo baseinai.

Tų nepajėgiųjų tarpe esu ir aš. Tuo labiau nemalonu, kad nesu nei kokias, kaip žinai, plaukikė, nei, apskritai, tokių vaizdų mėgėja, kur vandens paviršiuje plūduruodami džiaugiasi demokratine laisve kėdės, stalai, šluotos, buteliai, apvirę ant šono pusiausuri kibirai ir k. O kartais iš apverstos skysto kuro bakos ir išsiliejęs žibalas... Kai suseki, lyg tas Nojaus baltandis (tik ne iš alyvos šakelės), kad tas sunkus vanduo slūgsta, dainuodama, kartu su Kipru "Gyvenimas tai laimė"... bren di (iki juosmens) ištraukti "inkarą", kad visokiais kvėpalais trenkiantis trąšus skystis pasukbėtų išplaukti į tarptautinius vandenis.

O paskui! Paskui siūti į sąslapyną, be visa kita, ir taip sunkiai besiduodančios kurti tautinės kultūros glėbuis — laikraščių, žurnalų rinkinius ir kita. Mat, vis švietė vilties kibirkštė, jog tos lentynos, kur jie išlejęsi, naikinamas nedrįs lyzleteli. O žiūrėk — staiga ir plūptelėjo!

O paskui... šaukiesi kompanijas ir kitus paslauguolius atstatyti į vietą aukšto gyvenimo "standarto" reikmenis. Jie puikūs specialistai: tik akį metę, ir jau žino kas daryti. Kiekvienas išsineša gerą klodą žaliukų. Pa jaunėja prekyba, fabrikai ima šaukti atgal atleistus dėl darbo stokos darbininkus, kompensacijos įstaigos paskelbia, kad sumažėjo bedarbių skaičius, mat, ūkiniai reikalai žymiai pagerėjo. Kodėl negalėtų tų reikalų instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liūsės sunknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, III, LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liūsė Kavaliuskienė. (Sk)

TAIP
TAUPODAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPOMO RŪŠI, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4 1/2%
DIVIDENDAI PASIŪCIAMI KAS 1/4 METŲ UŽ INVESTIMENTUS

TAUPOMO SĄSKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS P.S.L.I. IŠTAIGOJE.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NĖRA PABAUDŲ UŽ ATMOKEJIMUS.

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, III.
NEMOKAMAS PARKINIMAS
Tel. 656-6330 ir 242-4395
Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniais reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liūsės sunknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, III, LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liūsė Kavaliuskienė. (Sk)

4 1/2% **5%**

current dividend on Investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPOMO SĄSKAITAS. 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigai 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTIMUI Į LIETUVĄ LABAI TINKA

rašomos ir siuvtamos mašinos, laikrodžiai "Karin", akordeonai ir t. t. Pas mus šių prekių didžiausias pasirinkimas.

LIETUVIŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO BENDROVĖ

WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st St. Chicago 29, III. Tel. 471-1424

Philadelphia Frankford ligoninė buvo atgabenta per 200 žmonių, kurie daugiau ar mažiau nukentėjo, kai atspalaidavo tankario vožtuvas ir išsiveržė chloro dujos.

šysiu kitą syk. Tuo tarpu gali manyti, kad jie socialinio apriūpinimo ligoje ir senatvėje įstaijos tarnautojai.

Ir taip, ši sykį laimingai praleidęs, laiki kitą sykio. Su dievu Perkūnu nesi pirštais sudūręs ir nežinai, kada jis tave vėl teiks atvykęs gerokai apšventinti.

Taip vieną kartą po tokios maudynės žiūriu — kaimynas, prisidengęs lygos lapu, paleidęs žarna vandenį, plaukais kieme lyje išsineštas iš "baseino", kaip ilgas, nuosavas kojas. Tai ir klausiu:

— Kaip manai, kaimyn! Jeigu tos visos žaliosios, kuriomis apklomtosi keletą kartų per metus padaromi visokie nuostoliai, būtų prineštos tenai, kur reikia — na, nelyginant, kad ir kaip Kudirkos satyroje, ar neišsvytume linksmai apjuosiančią miestą Laumes juosta, kad "daugiau laupom nebūs".

— Matykis, — sako jis, — tuo reikalu kai kas yra šnekėtelėjęs su vienu dideliai galvotu asmeniu. Jis mieliai davęs suprasti, jog prie to dar reikėtų pridėti baltą popieriaus lapą — meldimą su kokių pusmilijoniu parašu.

— Tai tada Čikaga tikrai iš tokios pavojingos ligos pasveikėtų! — sušukau, nesitverdama džiaugsmu savy, — ir būtų bent tokia švarutė ir sausa, kaip tas prieš keleta šimtmečių pastatytas prie Botnijos įlankos, Nevos krantų ir septynių kalvų "šaulių" milijoninis miestas, kurio namų rūšiuose laikydamu kurui malkas ir balanom skaldyti tinkamą skalų medį! Ar negalėtų namų savininkai ta kryptimi, kaip Tamsta sakai, vairs ir pasukti, ar mėgsti kitokias gelbėjimosi kilpas?!

— Galėtų, kurgi negalės! Tur būt, ir laikraščių neskaitai, kad nežinai, kokius milžiniškus darbus, praėjusius su didžiausiu pasisekimu namų savininkų sąjunga yra atlikusi. Kad ir šiuo metu! Kai tik pajunta žadančius atidarėti Perkūno ratus, ypač šeštadieniais ir sekmadieniais, su šeimomis skubiai išrieda užmiestinį į kokį miškelį tarant gegužin, ir tenai skaniai bevalgydėdami ir bemėlyniaudami, praleidžia pavojų. Mat, anot poeto, "gričioje audros negirdėt". Gal gi negirdėjai, kokias šauni perrinktuvių — padėkos puota kai kam buvo surengta — už ką daugiau, jei ne už pavyzdinę šeiminkavimą! Tai ir mokesčiai vėl žada būti padidinti, nes, sako, jeigu liaudis vis susilaukia geresnių patarimų ir naudojasi tokiais aukštos civilizacijos patogumais, tai privaloma už tai kiek primokėti.

— O-o-o! dabar man aišku lyg šviesia diena... Regėk — užlejamose pietose visuomet priželia daug daugiau žolės, tai dabar išsiganyti kieme ne tik ožka, bet ir karvė. O pievom laistytį nereikės naudoti kito vandens. Nors praeitį prisiminti dabar

laikoma nuo gyvenimo ryškios pažangos galybišku atsilikimu, bet ši kartą, tos pačios pažangos labui, ir visai prieš mano valią (taigi nebus mirštamoji nuodėmė) panašumo asociacija, lyg realisto dailininko teptuku, nutapo panašius Lietuvos kaimo vaizdus (miestuose nesu gyvenusi). Po gilios sniegingos žiemos, staigiais pavasariais, kur Šešupė (ar kitos upės) užliedavo lankas, — nelyginant čia taip dažnai mūsų kiemelius, — tai tos sodybos būdavo aukščiausiai vertinamos, nes jų tos lankos apriūpindavo, nei arūs, nei sėjus, puikiu, sveiku pašaru visą ūkininko gyvąjį keturkojį inventorių.

— Bet pakaks man čia samprotavus: girdėti pakraščiais jau duodena ir juodi debesys atvelka derlingąjį vandenį. Ir tai šiais vasaros metais, jeigu vėl taip gausingai atsivers, bus bene penkis ar šešios užpilos. Kaip bus be lietaus: juk čia ne Sa-

Frank Bulaw'ui padaryta operacija

Frank Bulaw, ilgametis Naujienų bendradarbis, grožio salono laikytojas Bridgeporto kolonijoje ir vienas darbščiausių Illinois Lietuvos Prekybos Rūmų direktorių, turėjo pasiduoti operacijai, kuri buvo padaryta Columbus ligoninėje (2520 N. Lakeview) rugpiūčio 10 d.

Jau kuris laikas Bulaw pastebėjo, kad su juo balsu kažkas negerai, — jis užkimes, neaiškūs. Ir tas negalavimas vis tęsėsi ir tęsėsi. Iš pradžių buvo manyta, jog tai "vasarinė sloga", kuri po keleto dienų turės praieiti. Tačiau toji "sloga" ne tik nepraėjo, bet juo tolyn, tuo darėsi įkyresnė. Kai kreipėsi į šeimos daktarą Tito, tai tas patarė negalavimą nuodugniau iširti. O tai galima padaryti tik ligoninėje. Tokiu būdu Bulaw ir atsidūrė ligoninėje, kur tuoj buvo pradėta imti rentgeno nuotrauktis ir daryti kitokie tyrimai.

Visų tų tyrimų rezultatas buvo toks, kad plaučiuose užtiknas navikas (auglys). Kad navikas labiau neprasipletų, kas sudarytų rimtą pavojų, nutarta skubiai daryti operaciją.

Operacijai padaryti buvo pakviestas žinomas chirurgas dr. Holmes.

hara! O šiame žemės ūkio mieste ir labai pravartu!

Dabar tave ir klausiu! Ar tau neatrodo, kad mūsų senovės religija (ir vėl ta senovė) nebuvo jau taip baisiai neprasminga ir nenuosekli? Juk lietuvis, būdamas galingojo griautinio išdaigų valioje, taip dažnai atsilankančio, jokių sąjūgininkų jam sutramdyti nemokėjęs kaip įsigyti, — ne be reikalo išsirinko (visuotinu teise balsavimu) jį dievu. Tai jam ir meldavosi — "Saule močiute, mūsų šalin, o debesėliai sveičion šalin"... arba "Perkūne dievaiti, nenušk žemaitį, bet muški gudą, kaip šunį rudą"... Suprantama negalėjo apsieiti nepritešę ir kyšiu.

Todėl ir mums, mažiukams, paliktiem likimo valiai, daugiau nieko nebėlika — tik melsti Perkūnui, kad jis savo debesų kalnus paskirstytų mažesniais būreliais ir išpiltų vandenį tik tiek, kad jie laisvai įsitektų plaukti jauno miesto, nežinoma kodėl, jau sukalkėjusiomis arterijomis.

O tau, aišku, dar sykį patariu nesikilyti iš vietos, bet pasilik mokytis gyvenimo meno iš savo, anot Vaižganto bočelių, apie kuriuos, rodos, ir Gediminas Galva viename straipsnyje maždaug taip taręs: Tur būt, jie buvo ne bet kas, kad pajėgė nugalėti liūtus ir kita, bežygiuodami iki mūsų aukštos civilizacijos laikų.

CICERO Dalina cigaras

Paul Putrimas Sr. laiko maisto produktų krautuvę (1446 S. 49th Ct.), kurią prižiūri kartu su savo sūnum Paul. Abu dirba sutartinai ir biznis gerai sekasi.

Abu — tėvas ir sūnus — labai linksmi. Mat, sūnaus žmona pagimė gražų ir sveiką sūnelį. Tokiu būdu jaunasis Paul tapo tėvu, o senasis — seneliu (grandpa). Tiek vienas, tiek kitas dalina cigarus savo kostumeriams.

Paul Putrimas Sr. yra šv. Antano taupymo ir skolinnimo bendrovės prezidentas. Bendrovės metiniame susirinkime jie susirinkusius bendrovės narius apdalino cigarais.

Nesmagi žinutė

"Cicero Life" paskelbė policijos pranešimą apie tai, kad Maria Marcaulis, 36 metų (1330 S. 51st. st.) buvo skaudžiai sumušta ir nuvežta į Mac Neal ligoninę. Dėl to sumušimo kaltinamas jos vyras. Policijos pranešime sakoma, jog tai girtavimo pasekos.

Labai negražu, kad tokie dalykai atsitinka lietuvių tarpe.

SLA 301 kuopos narių susirinkime, įvykusiame rugpiūčio mėn. 7 d., tarp kitko nutarta susirinkimo metu mo-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomociais mėnesiniais iššimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IS NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

BELL — REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PProspect 8-2233

DIDZIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNII PASIRINKIMAS

◆ APDRAUDA ◆ NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

MURINIS 2x6, įrengtas sklepas, atskiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.
MURINIS 4x4, gazu, pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.
MURINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, \$15,400.
MURINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

ŠIMAITIS

Realty, Insurance

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

CICERO MURINIS, 2x4, 2 mieg. kiekv. didelis atikas, kab. virt., 2 auto garais, arti mokyklų. Labai švarus pastatas, \$18,250. Svoboda, 6013 Cermak Rd., Cicero. OL 2-6710. BI 2-2162.

SU NEMAZU NUOSTOLIŲ savininkas priverstas tuoj parduoti 3 butų modernizuotą namą Gage Parke, Centralinis šildymas, garažas. Apžiūrėkite! tik \$23,700.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

MOR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvinio kontr. al. langai, gar. 30' skl. \$24,400.

1 1/2 med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl., gazu šild. gar. \$14,500.
Mūr. 2-5 Brighton Park. 33' skl. Rem. mod. virt. ir vonia \$25,300.
Grazus 2-5 med. atsk. šild. syst. gar. Brighton Parke, \$22,000.
Geras mūr. šaur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. \$19,240 paj. met. Kaina tik 5 1/2 karto pajamos.
SIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

MURINIS 3 BUTŲ, 3x4 kamb., moderniškos vonios, gerai prižiūrėta nuosavybė, apyl. 26 ir Spaulding, \$12,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038

kesčių neprimti. Mokesčius, kaip ir iki šiol, bus galima mokėti susirinkimo dieną, bet prieš susirinkimą nuo 7 iki 8 val. vak. arba po susirinkimo. Kuopos valdybos pirminkas pažadėjo susirinkimui ilgiau neužtešti kaip 30 minučių.

Finansų sekretorius su ponina nusiskundė, kad vis daugiau narių įpranta lankytis jų privačiame bute, mokėti mokesčius ir kitokius SLA reikalavimus aptarti. Nutarta paraginti narius, kad mokėtų mokesčius už ilgesnį laiką iškart, o kam tai sunku, kad atvyktų kiekvieno mėnesio pirmą trečią dieną 7 val. vak. į Liberty namus, 1401 So. 49 Court, ir šią pareigą atliktų.

Susirinkimui pasibaigus įvyko ponij Deveikienės ir Rožytės paruoštos vaivės, o finansų sekretorius iš likusio kuopos išvaziavimo-pikniko pelno padėjo ant vaišių stalo ir tauraus gėrimelio...

Skautų metinis parengimas, bendradarbiaujant su buv. Lietuvos policijos tarnautojų Krivulės klubu, įvyks rugsejo mėn. 28 d. parapijos salėje.

Stepas Paulauskas

PIRKITE JAV TAUPOMO BONUS

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, AUGUST 12, 1963

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

ASSEMBLY AND LIGHT PUNCH PRESS WORK
Full time, pleasant surroundings, free life insurance and other benefits.
KLUSON MFG. CO.
3830 N. Kilbourn Ave.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

FOREIGN CAR EXPERIENCED SKILLED MECHANIC
Guaranteed finished work
Best opportunity
Good pay — call
PROROK MOTOR SALES
6735 So. Western Ave. HE 6-1011.

FARMS FOR SALE Ūkiai Pardavimui

200 AKRU. 70—dirbamos, moderniški pastatai. Price County. Vertingoj apylinkėj, prie 86 Hwy. Terry Rictor, PRENTICE, WISCONSIN.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

JONAS PLEIRYS
Dažymas ir dekoravimas
Rezidencinis ir komercinis
Apdrauda, apskaičiavimai veltui
6658 S. ROCKWELL
PR 8-8868

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS

iš lauko ir vidaus, sienų popieravimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKUNAS
Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING

Išteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizotas. Taip pat taisome senas rinas, išsaminaime ir dažome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGŲS Taisom, atnaujinaime ar naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.
KAMINAI — mūriniai, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdzius į originalius kaminius; tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę.
DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilnai apsidraude. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šilto oro pušlamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, III.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitys OL 6-0412
ir
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, III.
Tel.: VI 7-3447

NAUJIENŲ VASARINIS PIKNIKAS

įvyks š. m. rugpiūčio 18 d.
BUČO PARKE
Willow Springs, Ill.